

IRANA ESPERANTISTO

پیام سبزاندیشان

IREA
Irana Esperanto-Asocio

Kultura sezon-revuo en la persa kaj Esperanto
N-ro: 20, Dua Serio, Vintro 2017

فصلنامه‌ی فرهنگی دوزبانه‌ی فارسی - اسپرانتو
شماره ۲۰، دوره دوم، زمستان ۱۳۹۵

La 4-a Irana Esperanto-Kongreso
Majo 5, 2017 - Tehrano

چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران
۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۶ - تهران

Je la nomo de Dio

IRANA ESPERANTISTO

Pajam-e Sabzandiŝan
(Mesaĝo de Verdpensuloj)
ISSN 1728-6174

IRANA ESPERANTISTO
Kultura kaj sendependa sezon-revuo internacia
Dua serio, N-ro 20, Vintro 2016

Bonvenas eseoj, artikoloj, raportoj kaj kontribuaĵoj kondiĉe ke ili ne estu publikigitaj antaŭe. Bonvenas kultur-temaj kontribuaĵoj ĉu en Esperanto ĉu en la persa.

***

به نام خداوند جان و خرد

پیام سبزاندیشان

فصل‌نامه‌ی پژوهشی - فرهنگی دوزبانه‌ی فارسی و اسپرانتو

دوره دوم، شماره بیستم، زمستان ۱۳۹۵
شماره استاندارد بین‌المللی (ISSN):
۱۷۲۸-۶۱۷۴
تاریخ انتشار نخستین شماره: پاییز ۱۳۸۱

گرافیک وحروفچینی: سبزاندیشان

نشانی‌ها:
پایگاه اینترنتی: www.espero.ir
پست الکترونیک: info@espero.ir

همکاران تحریریه این شماره:

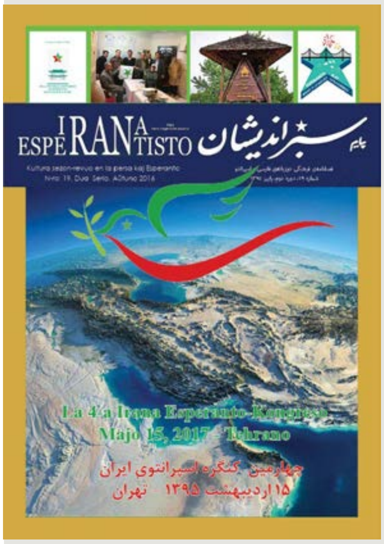
- علی مرادی
- کیهان صیادپور
- سیمین عمرانی
- علی اصغر کوثری
- احمدرضا ممدوحی
- سجاد دشتی
- حمزه شفیعی
- نازی صولت
- امیر فکری
- منیره فهمی
- حامد صوفی

Mallongigoj uzitaj en ĉi tiu numero

IREA: Irana Esperanto-Asocio
IREJO: Irana Esperantista Junulara Organizo
IREK: Irana Esperanto-Kongreso
IRLEI: Irana Ligo de Esperantistaj Instruistoj
UK: Universala Kongreso

Kontribuantoj ĉi-numere

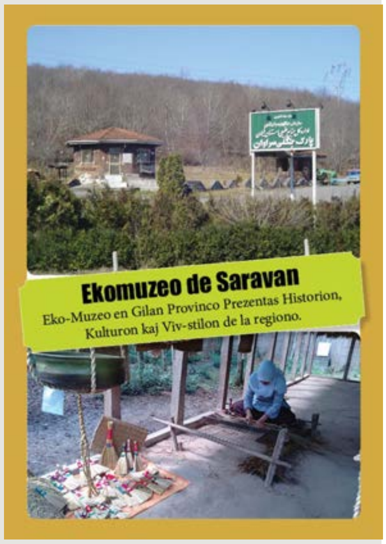
* Ali Moradi
* Keyhan Sayadpour
* Simin Emrani
* Ali Asghar Kousari
* Ahmadreza Mamduhi
* Saggad Daŝti
* Hamzeh Shafiee
* Nazi Solat
* Amir Fekri
* Monire Fahmi
* Hamed Sufi

Kovrila Paĝo:
Okaze de la 4-a Irana Esperanto-Kongreso
(IREK-4)

Lasta Paĝo:
Fotoj de eko-muzeo Saravan

طرح روی جلد:
به مناسبت برگزاری چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران
طرح پشت جلد:
تصاویری از مقاله مرتبط با اکوموزه سراوان

En ĉi tiu numero:

در این شماره:

Antaŭ ol ĉio...

Jen la unua numero de la revuo en la jaro 2017.

Ankaŭ en tiu ĉi numero vi trovos kolekton da artikoloj kaj rakontoj kiuj estas preparitaj kaj senditaj de niaj karaj legantoj.

La ĉefa artikolo estas la teksto de prelego farita pere de s-ro Mamduhi en IREA-Oficejo oktobre 2015. Sed en tiu ĉi numero, vi trovos alian preleg-tekston kiu apartenas al s-ino Solat, la preleganto pri ekomuzeo en Gilan-Provinco kun belaj fotoj de ĝi.

Post mallonga paŭzo, niaj legantoj povas denove ĝui legadon de rakontoj en "Florejo de Sa'dio" tradukita pere de d-ro Sayadpour.

Feliĉe, dum la pasinta sezono, ni ricevis kelkajn bonajn verkojn de niaj karaj amikoj inter ili ges-roj Fahmi, Kousari, Fekri, Moradi kaj Daŝti. Parton de iliaj verkoj estas prezentitaj en tiu ĉi numero, kaj la reston ni aperigos en venontaj numeroj.

Ne indas fini la antaŭparolon ne menciante pri la grava evento de IREK-4, kiu okazos la 5-an de Majo 2017 en Tehrano. La belan emblemon de la kongreso vi trovos sube. Por pliaj informoj pri la kongreso kaj aliĝi ĝin, nepre vizitu la ret-paĝaron de Irana Esperanto-Asocio: www.espero.ir.

Ĝis la posta numero!

Via; Hamzeh Shafiee

قبل از هر چیز...

شماره زمستان و آخرین شماره مجله در سال ۱۳۹۵ را حضورتان تقدیم می‌کنیم.

در این شماره نیز مطالب دریافتی و متن برگردان شده سخنرانی‌های صورت گرفته در قالب برنامه "سخنرانی ماهانه" را همراه با چند خبر و مطلب کوتاه دیگر ملاحظه خواهید فرمود.

مطلب اصلی این شماره، متن سخنرانی آقای ممدوحی با عنوان "درباره سخنرانی" است که در مهرماه سال گذشته در دفتر انجمن اسپرانتو ارائه شد. در این شماره، البته سخنرانی دیگری نیز به متن تبدیل شده است که سرکار خانم صولت با عنوان "اکوموزه سراوان" در تاریخ ۱۵ آذرماه سال جاری ارائه نمودند.

پس از وقفه‌ای چند شماره‌ای، در این شماره مجددا بخش دیگری از ترجمه گلستان سعدی توسط جناب دکتر صیادپور را می‌توانید مطالعه نموده و از نثر زیبای آن لذت ببرید.

خوشبختانه در فاصله انتشار شماره قبل تا آماده شدن این شماره مطالب خوبی از دوستان اسپرانتودان دست به قلم، به‌ویژه سرکار خانم فهمی و آقایان کوثری، فکری، مرادی و دشتی دریافت شد که بخشی از آنها در صفحات همین شماره قرار داده شده و مابقی آنها نیز در شماره‌های آینده تقدیم حضور خوانندگان گرامی مجله خواهد شد.

و ذکر دوباره این نکته خالی از لطف نیست که چهارمین کنگره اسپرانتوی ایران در اردیبهشت ماه سال آینده در تهران برگزار خواهد شد. آخرین اخبار و اطلاعات در این خصوص را در سایت انجمن، گروه‌های موجود در شبکه‌های مختلف اجتماعی و همچنین در شماره آتی مجله پیگیری نمایید.

از همه کسانی که با ارائه مقالات و مطالب خود جهت درج در مجله به غنی شدن محتوای آن یاری می‌رسانند سپاس فراوان خود را تقدیم می‌کنیم. امیدواریم این همراهی و همکاری روزافزون باشد.

منتظر مطالب شما برای شماره بعدی مجله هستیم.

با احترام، حمزه شفیعی

La 4a Irana Esperanto-Kongreso

Temo: *Efektiva Interkompreno por Daŭra Paco*

5-a de Majo, 2017

IREA FESTIS LA ZAMENHOF_TAGON EN TEHRANO

Marde la 23-an de Azar-monato okazis Esperanto-tago(tago de Esperanto-libro) en IREA oficejo kaj partoprenis kelkaj malnovaj geesperantistoj krom tri novaj esperantistinoj.

Programo komencis je la kvina horo posttagmeze kaj konsistis el kvar diversaj sesioj:

1- S-ro Dr-o Sayadpour montris lastan parton de bildaro, titolite Nostalgio,

2- S-ino Solat prezentis paroligan sesion en kiu multaj ĉeestantoj inkluzive novulinoj aktive partoprenis.

3- S-ro Mamduhi prelegis pri "Zamenhof kaj aliaj Grandeguloj"

4- S-ro Fekri legis sian tradukaĵon pri Zamehof.

Fine je la oka horo oni prenis komunan fotojn kaj finiĝis la festo.

NEDERLANDA E-ISTO EN IREA-OFICEJO

Hans Adriaans, Nederlanda Esperantisto, vojaĝis al Irano inter la 25-a de februaro ĝis la 3-a de marto.

Dimanĉe la 26-an de Februaro, Du tagoj post la alveno al Tehrano, li ĉeestis la kutiman programon "Monata prelego" en IREA-Oficejo. Dum la kunsido en kiu partoprenis 14 geesperantistoj, Hans parolis pri sia E-agado, Nederlando, kaj la Esperanto domo en Maastricht. Poste li respondis demandojn de partoprenantoj kaj interparolis kun la ĉeestantoj.

3an de okt. 2015, en IREA,
ĉe Hor-Placo, Tehrano

Pri Prelegado

Okaze de la 10-jariĝa festo
por la serio de Monataj Prelegoj de
IREA (Irana Esperanto-Asocio),
iniciatitaj kaj organizitaj far d-ro Keyhan Sayadpour

Prelego de Ahmad Reza Mamduhi

Kio estas Prelego aŭ Parolado?

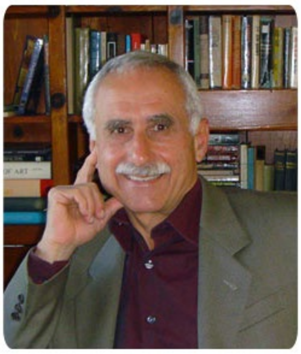
Prelego estas ĉeesta kaj ofte unu-direkta komunikado inter la homoj. Ĝi povas ĉe-fine havi D&R kaj iom fariĝi dudirekta komunikado.

La ĉeesta eco de prelego ebligas komunikadon ne nur de vortoj - kio povus okazi ankaŭ per nura teksto aŭ sonbendo - sed de voĉ-tono kaj eble pli grave korpo-lingvo.

Fakte, laŭ la teorio de prof. Albert Mehrabian - ja se temas pri emocia komunikaĵo, kiel li mem kaj multaj aliaj rimarkis multfoje - nur 7% de la komunikaĵo okazas dank' al la vortoj, la resto, t.e. 93% komunikiĝas pere de parol-tono kaj korp-gestoj.

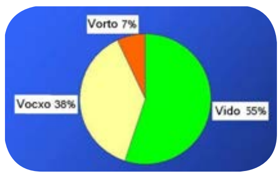
Prof. Albert Mehrabian

Albert Mehrabian (naskita 1939 en armena familio en Irano), nuntempe emerita profesoro pri psikologio, en UCLA en Usono), fariĝis konata mond-skale plej bone per liaj publikaĵoj pri la relativa graveco de vortaj kaj nevortaj mesaĝoj. Plejofte liaj rezultoj pri transdono de mesaĝoj pere de sentoj kaj sintenoj estis mis-cititaj dum hom-komunikadaj seminarioj tutmonde, kaj ankaŭ fariĝis konataj kiel "la regado de 7%, 38% kaj 55%".

Laŭ Mehrabian, tri elementoj respondecas iamaniere pri nia simpatio pri la persono, kiu prezentas mesaĝon koncerne ties sentojn: vortoj respondecas nur pri 7%, voĉ-tono respondecas pri 38%, kaj korpo-lingvo respondecas pri 55% de la simpatio.

Albert Mehrabian VVV aŭ 3 V-oj

Fama verko de prof. Mehrabian ĉi-rilate:

"Silent Messages" -- A Wealth of Information About Nonverbal Communication (Body Language)

Mehrabian, A. (1981). Silent messages: Implicit communication of emotions and attitudes. Belmont, CA: Wadsworth (nune distribuata per Albert Mehrabian, am@kaaj.com)

Kial vidi povas pli efiki ol aŭdi?

Eble kialo malantaŭ tio estas la fakto, ke:
La nombro de la nervoj inter okuloj kaj la cerbo estas 22-oble pli ol tiuj inter la oreloj kaj la cerbo.[1]

Vorto	Vido	Voĉo
7%	55%	38%

“Body language is a very powerful tool. We had body language before we had speech, and apparently, 80% of what you understand in a conversation is read through the body, not the words.” - Deborah Bull [2]

Deborah Bull, (1963-) estas angla dancisto, verkisto, kaj dissendanto kaj iama kreiva direktoro de la Royal Opera House. Ekde 2012 ŝi estis direktoro de Cultural Partnerships en King's College.

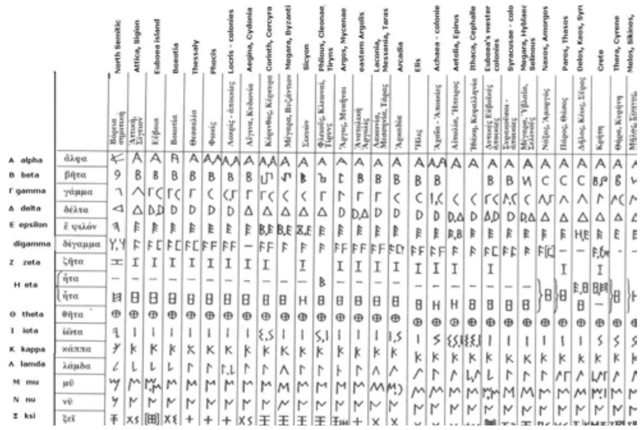
Naskita en Derbio, kaj edukite en Kent kaj Lincolnshire, ŝi studis dancon de la aĝo de sep, unue loke, kaj tiam, pere de la rekomendo de ŝia instruisto, ĉe la Reĝa Baleta Lernejo. Dum en la lernejo ŝi gajnis la 1980 an premion de “Prix de Lausanne”, la prestiĝan internacian baletkonkuradon.

1- http://sokhanrani.org/portal/?p=2664

2- https://www.brainyquote.com/quotes/quotes/d/deborahbul241310.html

Prelego antaŭ skribado

Samkiel ĉiuj naturaj lingvoj unue evoluis parole kaj nur multe pli poste, skribe - se fakte ili havigis al si tion iam (t.e. alfabeton) - ankaŭ prelegoj havas pli longan historion ol skribitaj tekstoj kiel artikoloj, eseoj kaj libroj.

Prelego en E-ista mondo

En nia E-ista mondo, prelego ja asociiĝas kun noblaj nomoj kiel tiuj de d-ro Zamenhof mem, Edmond Privat kaj Ivo Lapenna, en pasintaj generacioj, kaj John C. Wells and Humphry Tonkin en la nuna.

Por konvinkiĝi, ke la forto de bonaj prelegoj kaj prelegistoj estas restemaj kaj nesenvalidiĝeblaj, nur sufiĉas, ke ni atentu kelkajn el la jam malnovaj famaj prelegoj de tiuj elstaraj vizaĝoj.

Kio estas prelego?

Prelego laŭ la difino de PIV estas: "instrua aŭ kleriga parolado, kies scienca nivelo estas malpli alta ol tiu de lekcio".

Laŭ la iom alinuanca difino de Reta Vortaro temas pri: "parolado forme simila al lekcio, kiu tamen povas esti adresita al pli vasta aŭ malpli konstanta publiko".

EKZEMPLOJ:

„ Mia prelego temos pri Zamenhof. ”

„ Je la naŭa horo la politeknikisto komencis sian prelegon. ”

Kio estas lekcio?

LEKCIO laŭ la difino de PIV estas:
" leciono en formo de scienc-instrua parolado en universitato aŭ alia samranga instituto. Ĝin kutime prezentas universitata profesoro aŭ docento."

Origino

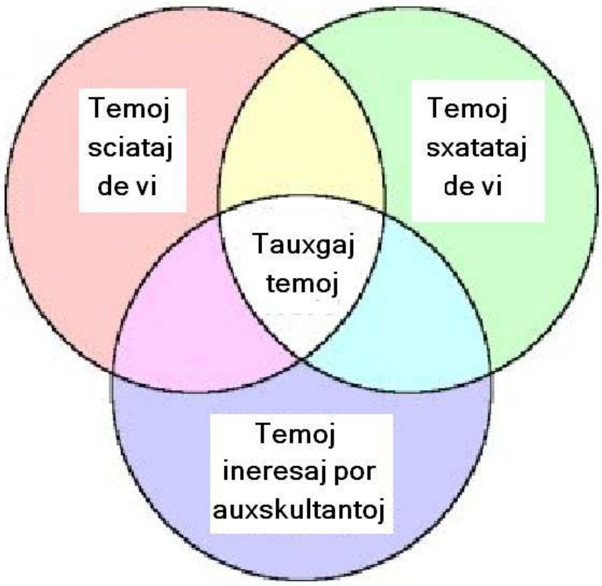
La nomo "lekcio" - de la latina vorto legere ("kolekti", "elekti", "legi") - ekestis en la frua epoko de universitatoj en la eŭropa mezepoko, kiam libroj ankoraŭ ne estis presitaj, sed nur manskribitaj originaloj. La lekcio ĉefe konsistis en tio ke la docento legis el propraj aŭ fremdaj verkaĵoj kaj komentis ilin.

Diferenco kun lekcio

Diferenco inter lekcio kaj prelego

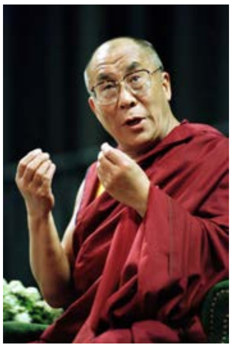
Koncepto tre simila estas tiu de prelego: laŭ la difino de Reta Vortaro temas pri "parolado forme simila al lekcio, kiu tamen povas esti adresita al pli vasta aŭ malpli konstanta publiko".

Plej taŭgaj temoj por prelegoj

Oratoro

Oratoro en esperantlingvaj vortaroj kiel PIV aŭ Reta Vortaro estas:
homo, kiu kutimas publike paroladi: juĝeja, politika, eklezia oratoro
La vorto konatiĝis aparte en la latina formo orator ("parolisto") en la Romia Imperio. En la klasika teorio de retoriko (de la greka vorto por oratoro, Ρήτορας [Retoras]), la vorto oratoro estas fakvorto por "strategia komunikisto". Sekve la retorika praktiko estas "la rego de sukcesorientitaj komunikaj metodoj" (laŭ Joachim Knape, origine germane die "Beherrschung erfolgsorientierter strategischer Kommunikationsverfahren"). Homo en rolo de oratoro komunikas por konvinki la aŭskultantaron pri la graveco kaj subtenindeco de certa celo, greke nomata τέλος, do "telos". Dum retorikisto estas tiu kiu instruas publikan paroladon, oratoro estas tiu kiu publike praktikas ĝin.

Modernaj oratoroj en la 20-a jarcento

- Winston Churchill
- Charles de Gaulle
- Joseph Goebbels
- Adolf Hitler
- Benito Mussolini
- Franklin D. Roosevelt
- Daniel Webster
- William Jennings Bryan
- Frederick Douglass
- Ralph Waldo Emerson
- Patrick Henry
- John F. Kennedy
- Martin Luther King
- Abraham Lincoln
- Richard M. Nixon
- Barack Obama
- Ronald Reagan
- Malcolm X

Winston Churchill

Richard M. Nixon

Graveco de prelegoj: Paroladskribisto

Paroladskribisto estas fantoma verkisto, kiu estas specialigita verki paroladojn por aliaj personoj. Paroladskribistoj ekzistas jam de li ol du mil jaroj. En la antikva Grekio la t.n. logografoj havis gravan funkcion kiel verkistoj de paroloj antaŭ tribunalo. Hodiaŭ oni devas pagi por ekonomia parolado inter 1.500 eŭroj (simpla kaj mallonga prelego) kaj 50.000 eŭroj (festparolado de konzerno[1]).

1- Konzerno estas organizo de financa interligo inter membraj, sendepende restantaj entreprenoj al ekonomia unuo kun unueca gvidantaro. La unuopaj entreprenoj estas samrangaj.

Paroladskribistoj de famaj parolantoj

- Jon Favreau, paroladskribisto de Barack Obama
- Joseph Merrick Jones, paroladskribisto de Harry S. Truman
- Ted Sorensen, paroladskribisto de John F. Kennedy
- Michael Mertes kaj Rolf Braun, paroladskribisto de Helmut Kohl
- Dieter Mahncke, paroladskribisto de Karl Carstens
- Reinhard Hesse, paroladskribisto de Gerhard Schröder
- David Gill kaj Wolfram Stierle, paroladskribisto de Joachim Gauck

Barack Obama

John F. Kennedy

Fantoma verkisto

Fantoma verkisto (litera traduko de la angla "ghostwriter"), ankaŭ nomita "negra" en Hispanio kaj Francio, estas profesia verkisto kiun dungas persono aŭ firmao por verki: aŭtobiografiojn, fabelojn, artikolojn, romanojn aŭ aliajn verkojn sen esti menciita kiel ĝia aŭtoro. Aktoroj, famuloj kaj politikistoj relative ofte dungas fantoman verkiston por verki tekstojn. Foje la fantoma verkisto estas menciita kiel "kunlaboranto".

Ekzemploj

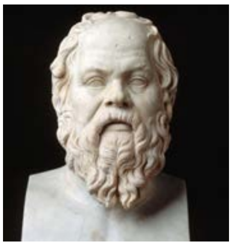
- Alan Dean Foster verkis romanon pri Stelaj Militoj (Star Wars). George Lucas estis menciita je ĝia kovrilo.
- Terry Bisson verkis la romanon Saint Leibowitz and the Wild Horse Woman por Walter M. Miller.
- Giovanni Gentile verkis "La doktrino de la Fascismo". Mussolini estis por ĝi "honorigita".

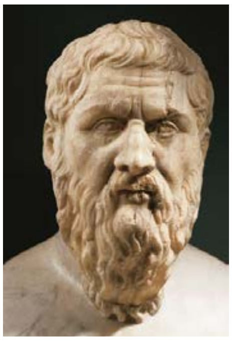

George Lucas

La unuaj famaj prelegistoj

Sokrato kaj Platono

La Apologio de Sokrato, verkita de Platono inter 393 kaj 389 a.K., estas teksto kie la filozofo memoras la ankoraŭ ĵusan proceson kontraŭ Sokrato (399 a.K.). La verko prezentas la defendon de Sokrato antaŭ la atena tribunalo. Oni povas distingi tri partojn: la memdefenda parolado de Sokrato, apologio en la strikta senco (17a1-35d8), la parolado de Sokrato, jam deklarita kulpa, por peti alternativan punon (35c1-38c9), kaj finfine, la vortoj adresitaj de Sokrato, kondamnita al mortpuno, al la juĝistoj (38c1-42a5).

La unuaj prelegistoj

Parolado pri memvola servuto

La "Parolado pri memvola servuto" (franclingve: Discours sur la servitude volontaire) estas fama teksto verkita de la dekokjara humanisto Etienne de la Boetie en 1549, kaj publikigita unuafoje en 1576. En tiu verko la aŭtoro klarigas, ke ĉiuj sklavoj mem kulpas pri sia situacio, ĉar ili ŝatas ĝin, kaj tute ne klopodas por forpeli sian subpremanton, kaj ili provizas mem la obeigistojn de la tirano kaj civila malobeo. Ĝi estis esperantigita de Roland Levreaud, kaj publikigita de SAT-Amikaro en 1994.

Ernest Renan

Joseph Ernest Renan (1823-1892), estis franca verkisto, filologo, filozofo kaj historiisto.

Kiam li vivis, Ernest Renan estis precipe konata, kiel la aŭtoro de la populara Vivo de Jesuo. Tiu libro enhavas tre debatitan tezon, laŭ kiu la biografio de Jesuo devas esti priskribata, kiel tiu de iu ajn homo kaj la Biblio devas esti submetata al kritika ekzameno, kiel iu ajn historia dokumento. Tio estigis pasiajn debatojn kaj la koleron de la katolika Eklezio.

Renan famiĝis pro la difino de nacio, kiun li donis en sia parolado en 1882 « Kio estas nacio? ». Dum la germanaj filozofoj, kiuj Fichte estis difinintaj la nacion laŭ okjektivaj kriterioj kiaj la « raso » aŭ la etna grupo (la Popolo), havanta komunajn karakterizojn (la lingvo por ekzemplo), Renan difinis ĝin simple per **la volo kune vivi**. En la kunteksto de la kverelo pri la aparteneco de la regiono Alzaco-Loreno, li deklaris, ke la ekzisto de nacio dependas de «ĉiutaga plebiscito».
La difino de Renan plaĉis al Edmond Privat, kiu trovis ĝin tute taŭga por la esperantistaro. Ĝi estis elektita kiel la slogano de la unua Forumo por la Esperanta Civito (1998).

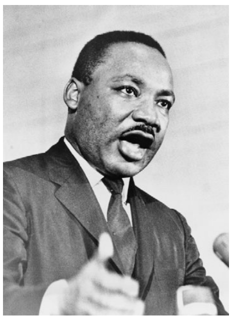
Famaj paroladoj

Truman-doktrino:

La Truman-doktrino estis politika strategio de Usono por kontraŭstari sovetian ekspansion. Ĝi estis proklamita de la tiama prezidento de Usono Harry S. Truman dum lia parolado al la Kongreso de Usono la 12an de marto 1947. En sia parolado Truman diris, ke devis esti principo de la ekstera politiko de Usono, "apogi liberajn popolojn, kiuj estas minacitaj de armitaj malplimultoj aŭ de eksteraj premoj". La Truman-doktrino iĝis la fundamento de la ekstera politiko de la prezidento kaj metis Usonon en la rolon de tutmonda policano. La Truman-doktrino finis la militaliancon inter Usono kaj Sovet-Unio kaj iĝis la bazo de la amerika malvarmmilito-politiko ĉie en Eŭropo kaj en la mondo.

Martin Luther King:

Revon havas mi (origine anglalingve I Have a Dream) estas la nomo populare donita al historie grava publika parolado (pli specife: diskurso) farita de Martin Luther King pri lia deziro de harmonia kunekzistado de blankuloj kaj nigruloj kiel egaluloj. Ĝi okazis je la 28-a de aŭgusto 1963 antaŭ la Monumento de Lincoln en Vaŝingtono dum la Marŝado al Vaŝingtono por Laborpostenoj kaj Libereco kaj signas ŝanĝopunkton de la Usona Movado por Civilaj Rajtoj. Ĝi estas konsiderata unu el la plej bonaj registritaj paroladoj en la historio.
La parolado citis el pluraj fontoj inkluzive de la Biblio kaj la Usona Konstitucio. Jen unu el la plej famaj partoj de ĝi:
“Revon havas mi, ke iun tagon ĉi tiu nacio leviĝos kaj vivos laŭ la vera signifo de sia kredo: ‘Ni taksas jenan veraĵon memevidenta: ke ĉiuj homoj estas kreitaj egalaj.’”

Abraham Lincoln:

“La Diskurso apud Gettysburg” estas parolado de usona prezidento Abraham Lincoln de la 19-a de novembro 1863 dum la Usona Enlanda Milito je la okazo de la dediĉo de la Nacia Tombejo de Soldatoj ĉe Gettysburg, Pensilvanio. Ĉi tiu tombejo lokiĝis kie la grandega batalo de Gettysburg estis batalita kie pli ol 23,000 usonaj soldatoj mortiĝis, vundiĝis, aŭ kaptiĝis. La mallonga parolado konsistas el nur 10 frazoj kaj 272 vortoj. Tamen, kun la parolado "Mi Havas Revon" de Martin Luther King, ĝi estas ofte konsiderita unu el la plej grandaj paroladoj en la angla lingvo. Ironie la parolado de Lincoln ne estis la ĉefparolado de la tago. Ĉi tiu honoro apartenis al ŝtatisto Edward Everett, kiu estis konsiderita tiutempe la plej bona usona oratoro. Lia parolado daŭris du horojn, sed aktuale estas malfama. Post la ceremonio, Everett laŭdis Lincoln-n en letero en kiu li diris, "Mi devus esti gaja se mi povus memflati ke mi venis mi apenaŭ alproksimiĝ la centran ideon de la okazo, en du horoj, kiel vi faris en du minutoj."

Unu versio de “La Diskurso apud Gettysburg”

“Antaŭ kvar dudekoj kaj sep jaroj, niaj patroj fondis sur ĉi tiu mondoparto novan nacion, kiu estis konceptita en libereco kaj dediĉita al la propono ke ĉiuj homoj estas kreitaj egalaj. Nun, ni engaĝiĝas en grandega enlanda milito por ekscii ĉu tiu nacio, aŭ iu nacio, tiele konceptita kaj dediĉita povas longtempe daŭri. Ni kunvenis sur grandegan batalkampon de ĉi tiu milito. Ni venis por dediĉi parton de ĉi tiu kampo kiel fina ripozejo por tiuj kiuj ĉi tie donis sian vivon por ke tiu nacio vivu. Estas tute taŭge kaj konvene ke ni farus tion. Tamen, en pli granda senco, ni ne povas dediĉi, ni ne povas sanktigi, ni ne povas beni, ĉi tiun terenon.“
“La kuraĝuloj, ĉu vivaj ĉu mortaj, kiuj luktis ĉi tie sanktigis ĝin multe pli altnivele ol povus nia mallerta kapablo pligrandigi aŭ malgrandigi ĝin. La mondo apenaŭ atentos kaj nelongtempe memoros tion, kion ni diras ĉi tie, sed ĝi neniam

povos forgesi tion, kion ili faris ĉi tie. Estas por ni vivantoj, male, esti ĉi tie dediĉitaj al la nekompleta laboro, kiun tiuj kiuj batalis ĉi tie jam tiel noble progresigis. Estas, male, nia devo dediĉiĝi al la grandega restanta tasko antaŭ ni; ke ni ekhavu de ĉi tiuj honorindaj mortintoj eĉ pli altan inspiron por la kaŭzo por kiu ili donis sian finan, plenan mezuron de sindono, ke ni ĉi tie plej solene decidu ke ĉi tiuj mortintoj ne mortis vane; ke ĉi tiu nacio sub Dio havu novan naskigon de libereco; kaj ke regado de la popolo, fare de la popolo, kaj por la popolo ne malaperos de la tero. “

Efikoj de Paroladoj

Henri MARESQUELLE

Henri MARESQUELLE [mareskel] (1866-?) estis franca esperantisto kaj licea profesoro.

Post parolado de Bourlet[1] [burle] (1903), Henri MARESQUELLE fondis grupon en Nancy, tre gravan en tiu tempo (pli ol 100 anoj), kaj gvidis publikan kurson en la granda amfiteatro de la Scienca Fakultato; poste propagandis en la tuta regiono.

en Legnica

Legnica estas urbo Pollando. Ĝi estas urbo kun rajto de distrikto.

Rilate al Esperanto-movado:

Kuracisto Stolper kaj Edmund Schulz el Schweidnitz sukcese propagandis Esperanton tie per publika parolado en 1910 kaj varbis 21 anojn por kurso, gvidota de Edmund Schulz, prezidanto de la grupo en Schweidnitz. Post finiĝo de kurso fondiĝis grupo. Prezidanto estis s-ro Fraedrich, kunvenoj ĉiumarde en „Alter Fritz” je la 8-a. Ĉirkaŭ julie, en multnombre vizitita publika kunveno Georg Mahn el Breslau pritraktis kun bona sukceso la problemon de internacia helpa lingvo.

Charles MÉRAY

Charles MÉRAY (mere), (1835-1911) estis franca fama matematikisto kaj esperantisto.

Méray instruis pri matematiko en la Fakultato en Lyon (1866) kaj en Dijon (1867). li estas aŭtoro de tute originala traktato pri infinitezimala analizo, elpensinto de nova metodo por instruado de geometrio.

Li hazarde eksciis pri Esperanto ĉe parolado farita en 1900 de lia kolego Charles Lambert.

Lia akra kaj penetrema spirito estis tuj frapita de la genia kreaĵo de L. L. Zamenhof. Arde li sin ĵetis en la bataladon multigante paroladojn, gazetajn artikolojn, leterojn, personajn klopodojn por diskonigi Esperanton en ĉiuj sciencaj rondoj: tiel li gajnis fervorajn adeptojn ne nur en la Diĵona Universitato, sed en la Scienca Akademio, en la Pariza Universitato kaj la Parizaj liceoj. Li varbis generalon Sebert, kiu jam antaŭe aprobis la ideon, Carlo Bourlet, Charles Laisant, Paul Appell, d-ron Bouchard, dekanon Recoura, rektoron Émile Boirac, prof. Lepine, ktp. Resume li estis la granda propagandisto inter la scienculoj.

Ĉefo Seattle

Ĉefo Seattle [Sjetl, Sje'l] aŭ Seathl (en la moderna ortografio de la propra lingvo si?ał) estis ĉefo de la indianaj triboj Suquamish kaj Duwamish.

Li naskiĝis proksimume en 1786 sur insulo Blake Island en Vaŝingtonio kaj mortis la 7-an de junio 1866 en la rezervejo de la Suquamish-indianoj ĉe Port Madison (nun Bainbridge Island).

La repliko de Ĉefo Seattle

Seattle konatiĝis nelaste pro parolado, kiun li faris en januaro 1854, kaj kiun raportis d-ro Henry A. Smith en la ĵurnalo Seattle Sunday Star pli ol tridek jarojn poste, en 1887. La parolado estas nomata "repliko", ĉar ĝi estis reago al parolado de Isaac M. Stevens, teritioria guberniestro (Vaŝingtonio iĝis usona ŝtato nur en 1889).

Smith ĉeestis la paroladon, kiu daŭris proksimume duonhoron, sed ne komprenis la lingvon de Seattle. Li iom, sed ne bone, scipovis la ĉinukan piĝinon de la regiono, kaj ne estas klare, ĉu kaj kiom da traduko al la ĉinuka estis farita, kaj kiom Smith do povis kompreni. Evidente la stilo en la raportita parolado ne povis esti tiu de Seattle, sed estis de Smith. Sed la publikigita parolado ĝis nun trovas vastan atenton kaj igis ĉefon Seattle profeteca figuro de la ekologiisma movado.

Henri DOR

Henri DOR (1835-1912) estis svisa doktoro de medicino, okul-kuracisto kaj prezidanto de Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio (TEKA).

Dor estis fama oftalmologo: Li studis en dek Universitatoj de sep landoj; en 1866 vokita de la Berna Universitato, li direktis tie la instruadon de la oftalmologio. En 1876, vokita de Lionaj profesoroj, li fondis gravan senpagan oftalmologian klinikon, kiun li direktis ĝis sia morto. Li estis prezidanto de "Medicinaj Sciencoj" ktp.

Li estis sciencemulo, artemulo kaj ankaŭ poligloto.

1- Carlo BOURLET [burle] (1866-1913 en Annecy pro malbonŝanca engluto de fiŝosto) estis franca profesoro, sciencisto kaj esperantisto.

Li flue parolis kaj skribis dek unu modernajn lingvojn, kaj legis la latinan kaj la grekan. En 1902, jam 67-jara, post parolado de Émile_Boirac en Liono (Lyon), li aliĝis al Esperanto, kaj estis unu el la unuaj membroj de la Liona grupo, baldaŭ li prezidis ĝin, poste li fariĝis vicprezidanto de SFPE kaj rapide akiris nediskutatan aŭtoritaton. En 1908 li estis kunfondinto de TEKA, kies prezidanto li restis ĝis la morto; li redaktis ĝian oficialan bultenon. Li propagandis per paroladoj kaj gazet-artikoloj, kaj igis favoraj al Esperanto multajn scienculojn. Pro lia aĝo, lia boneco, la glorkrono de liaj blankaj haroj ĉirkaŭ nobla alta frunto, oni nomis lin "la patriarko de la dua generacio de Esperantistoj". De 1905 li estis membro de la Lingva Komitato.

Parolado de Reinhard Selten en la Eŭropa Parlamento

La 9-an de majo 2007, en la eŭropa tago, EU solenis la kvindekjariĝon de la Traktato de Romo kaj invitis Nobel-premiitojn paroli en la Eŭropa Parlamento. Inter ili troviĝis Reinhard Selten.

En sia parlamenta parolado li argumentis por la bezono de plia ekonomia integriĝo kaj fortigo de la eŭropa identeco. Ĉefa malhelpo por komuna eŭropa identeco laŭ li estas la lingva baro, kiun oni povus malaltigi per lernado de Esperanto kiel la unua fremda lingvo.

libera folio
SENDEPENDA MOVADA BULTENO
Serĉi

Hejmo | movado | en la reto | kulturo | vidpunkto | kolofono | subtenu

Vi estas ĉi tie: Hejmo / 2007 / La parolado de Reinhard Selten en Eŭropa Parlamento

La parolado de Reinhard Selten en Eŭropa Parlamento

de Redakcio — Laste modifita: 2007-05-26 22:11

Libera Folio kiel la unua amaskomunikilo en la mondo publikigas la kompletan tekston de la parolado, farita de Reinhard Selten en la Eŭropa Parlamento. La 9-an de majo, en la Eŭropa tago, EU solenis la kvindekjariĝon de la Roma traktato kaj invitis Nobel-premiitojn paroli en la Eŭropa Parlamento. Inter ili troviĝis la esperantisto Reinhard Selten, kiu ricevis la premion pri ekonomiko en 1994. En sia parlamenta parolado li argumentis por la bezono de plia ekonomia integriĝo kaj fortigo de la eŭropa identeco. Ĉefa malhelpo por komuna eŭropa identeco laŭ li estas la lingva baro, kiun oni povus malaltigi per lernado de Esperanto kiel la unua fremda lingvo. Ni dankas al la gazetara servo de la Eŭropa Parlamento, kiu provizis sonregistrajon de la parolado de Reinhard Selten, kaj al Bertilo Wennergren kaj Ziko van Dijk, kiuj deĉifris kaj tradukis la tekston.

Gesinjoroj!

Estas por mi honoro kaj ĝojo paroli al vi hodiaŭ.

En la 50 jaroj post la Traktato de Romo la ekonomia integriĝo mirinde progresis. Daŭris tre longe, sed fundamentaj ŝanĝoj estas politike plenumitaj. Multon oni longe rigardis kiel neeblan, kiel ekzemple la Mona Unio. La Mona Unio montriĝis granda sukceso. Tion oni devas aparte danki al la sendependeco de la Eŭropa Centra Banko kaj al ties devo resti ĉe la celo de mona stabileco.

Novajoj
Manifestacio por Esperanto-strato en Kazan
Tri kandidatoj por la posteno de UEA-direktoro
Seulo gastigos la kongreson en 2017
Hans Bakker forpasis
Kataluna amasfinancado sukcesis
Pli...

Lastaj komentoj
d-ro Robb Kvasnak on Seulo gastigos la kongreson en 2017
Dieter Rooke on Seulo gastigos la kongreson en 2017

Reinhard Justus Reginald SELTEN

Reinhard Justus Reginald SELTEN [RAJNhat ZELtn] (1930-) estas matematikisto, ekonomikisto kaj esperantisto.

Li naskiĝis en Breslau, tiam Germanio (hodiaŭ Vroclavo, Pollando). Post la Dua mondmilito li ekloĝis en Okcidenta Germanio. Li studis matematikon en Frankfurt am Main, faris la magistronivelan ekzamenon en 1957 kaj doktoriĝis en 1961. Post plurjara laboro en ekonomiscienca esplorgrupo kaj unujara restado en Usono li en la jaro 1968 habilitiĝis pri ekonomiko en Frankfurto ĉe Majno. Poste li laboris kiel profesoro en Berlino, Bielefeld kaj Bonn. En 1996 li emeritiĝis.

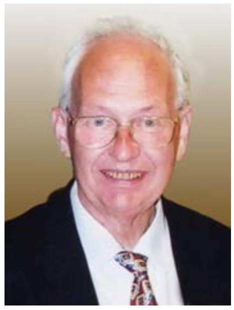

Li estas membro kaj honora senatano de AIS San-Marino, membro de la "Nordrhein-Westfälische Akademie der Wissenschaften" (Nordrejn-Vestfalia Akademio de la Sciencoj) kaj "Fellow of the Econometric Society".

Grava esplorkampo de Reinhard Selten estas la ludoteorio. En 1994 li kune kun John Harsanyi kaj John Nash ricevis la premion pri ekonomiko de la sveda Regna Banko "memore al Alfred Nobel" (ofte nomata Nobel-premio pri ekonomiko). Li estas la unua germano, kiu ricevis tiun premion.

Selten estas fervora esperantisto kaj dum la 84-a Universala Kongreso de Esperanto en Berlino en 1999 gvidis la Internacian Kongresan Universitaton kiel rektoro.

Verkoj de Selten Rilate al Esperanto Kaj Lingvo-problemo

- Ĉu mi lernu Esperanton?: Enkonduko en la teorion de lingvaj ludoj; (symmetric equilibria in linguistic games) / Reinhard Selten kaj Jonathan Pool - Bielefeld: Inst. für Math. Wirtschaftsforschung an d. Univ., 1982. - (Working papers / Institute of Mathematical Economics; 112)
- Enkonduko en la teorion de lingvaj ludoj: ĉu mi lernu esperanton? = Einführung in die Theorie sprachlicher Spiele / Reinhard Selten; Jonathan Pool. - Berlin [k.a.]: Akad. Libroservo, 1995. - (Grundlagenstudien aus Kybernetik und Geisteswissenschaft; Bd. 36, 1995, [Beih.]) ISBN 3-929853-03-5
- La fina venko - ludoteoria modelo / Reinhard Selten. - En: Al lingva demokratio: aktoj de la Nitobe-simpozio de Internaciaj Organizaĵoj, Prago, 20 - 23 julio 1996; p.[175] - 176. [Diskuto p. 177 - 183. Resumo angla p. 33, resumo franca p. 43]

- La kostoj de la Eŭropa lingva (ne-)komunikado / red. Reinhard Selten. Ideo kaj projekto de Giorgio Pagano. Scienca kunordigo de Carlo Minnaja. [Elitaligoj de Umberto Broccatelli]. - Roma: Esperanto Radikala Asocio, 1997. - X, 148 p. : grafikaĵoj, + aldonaĵo, bibliogr. Originala titolo: I costi della (non) comunicazione linguistica europea.
- Por dulingveco en Eŭropo/für Zweisprachigkeit in Europa kun Helmar G. Frank, IFB Verlag Paderborn, 2005

Parolado de Reinhard Selten en la Eŭropa Parlamento

"Gesinjoroj!
Estas por mi honoro kaj ĝojo paroli al vi hodiaŭ.
En la 50 jaroj post la Traktato de Romo la ekonomia integriĝo mirinde progresis. Daŭris tre longe, sed fundamentaj ŝanĝoj estas politike plenumitaj. Multon oni longe rigardis kiel neeblan, kiel ekzemple la Mona Unio. La Mona Unio montriĝis granda sukceso. Tion oni devas aparte danki al la sendependeco de la Eŭropa Centra Banko kaj al ties devo resti ĉe la celo de mona stabileco.
Kredeble oni decidos pri nova Eŭropa baza traktato anstataŭ la Eŭropa konstitucio. Mi esperas, ke tiam restos senŝanĝaj la sendependeco kaj taskoj de la Centra Banko. La ekonomia integriĝo certe ne estas kompletigita.
La karteljure neriproĉebla transpreno de Nov-Jorka elektroprovizanto fare de Kalifornia elektroprovizanto ne kaŭzus politikan ekscitiĝon en Usono. En Eŭropo ni ankoraŭ ne pretas por io tia.
Necesas stimuli la ekeston de pli forta eŭropa identeco. La eŭropanoj devas lerni senti sin unuavice kiel eŭropanoj."
"Grava malhelpaĵo sur la vojo al pli forta eŭropa identeco estas la lingvaj baroj ene de Eŭropo. Tiu lingvoproblemo postulas solvon. La superrego de unu nacia lingvo ne povas esti la solvo. En la longa daŭro nur neŭtrala solvo estas akceptebla. Neniun nacion ni rajtas malavantaĝigi.
Facile lernebla planlingvo kiel Esperanto ebligas neŭtralan solvon de la lingvoproblemo. Duan fremdlingvon oni lernas multe pli facile ol la unuan. La dualingva efiko estas tiom forta, kaj Esperanto tiom facila, ke estas pli favore unue lerni Esperanton kaj poste nacian fremdlingvon, ol nur tiun fremdlingvon solan. Tio estas science pruvita per lernejaj testoj.
Unue kelkaj landoj povas fari traktaton pri lerneja instruado de Esperanto. Poste oni povos vastigi tiun traktaton al aliaj landoj. La vojon de traktatovastigo oni plurfoje iris sukcese, ekzemple pri la Schengen-Traktato kaj la Mona Unio.
Mi dankas pro via atento!"
Reinhard Selten en la Eŭropa Parlamento la 9-an de majo 2007

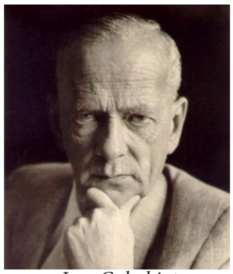
Parolado kaj artoj:

Teatro

Teatro (de la greka θέατρον, theatrón aŭ «kontemplejo» kaj tio siavice el θεάομαι theáomai, "vidi", "rigardi", "observi") estas belarto pri verkado kaj aranĝado de rakontoj (ĉu fikciaj ĉu bazitaj sur realaj eventoj) prezentotaj al spektantoj fare de aktoroj, kantistoj, dancistoj aŭ per marionetoj. Teatro konsistas je kombino de parolado, gestoj, scenaro, muziko, sono kaj spektaklo. Ĝi estas ankaŭ la literatura ĝenro kiu enhavas la verkojn pripensitajn por ludado sur scenejo, antaŭ publiko.

Skultptado

Jens Galschiot, Dana skulptisto

Mia Interna Besto estas skulptaĵo el betono de dana skulptisto Jens Galschiot, kiu 230 cm-jn altas. En la daŭro de du tagoj en 1993 ĝi estis muntita senpermese en publikaj spacoj en 20 eŭropaj urboj kiel admono kontraŭ la kreskanta rasismo. La projekto estis nomita la plej granda arta okazajxo en Eŭropo.
La titolo de la skulptaĵo estas inspirita de la germana socialdemokrato Kurt Schuhmacher (1895-1952) kiu en 1932 en fama parolado en la parlamento lanchis la esprimon 'Mein innerer Schweinehund' pri la rasisma agitado de la nazioj, kiu alvokis la plej primitivajn instinktojn de la homo.

Inaŭguro en "Esperanta Ĝardeno"

Sabaton la 21an de majo 2005, en la "Esperanta Ĝardeno" de Via F. Filzi 51, Cormano (MI), okazis (poste ĝi estis konfiskata dum 11 jaroj) la oficiala inaŭguro de "Mia Interna Besto", statuo de la dana artisto Jens Galschiot, tiu ĉi skulptaĵo portretas personon kiu surhavas longan kapoton kaj kun la kapo kaj piedoj de porko. Laŭ la intencoj de la artisto, tiu ĉi skulptaĵo simbolas la beston kiu estas en oni kaj de tempo al tempo eliras provokante rasismon, maltoleremon kaj ekscesojn.

En la inaŭguro partoprenis la Urbestro de Cormano D-ro Roberto Cornelli, la Kulturskabeno de la Milana Provinco D-rino Daniela Benelli kaj aliaj eminentuloj, kompreneble kun la partopreno de ĵurnalistoj kaj multaj simpatiantoj.

Post la ceremonio sekvis regalado kaj vizito al "Esperanta Ĝardeno".

Esperanta Ĝardeno

Ĉefaj fontoj

http://www.speakingaboutpresenting.com/presentation-myths/research-nonverbal-communication/
http://www.kaaj.com/psych/smorder.html
http://sokhanrani.org/portal/?p=2664
http://en.wikipedia.org/
http://eo.wikipedia.org/
http://www.brainyquote.com/

La bagatelaj unuoj

Iam per unu parolo trankviliĝas la koro
Iam per unu guto superverŝas la glaso
Iam per unu vorto pereiĝas la homo
Iam unu rideto varmigas la tutvintron de homo
Iam unu mesaĝeto amema renovigas flamon de amo
Iam unu rigardo moka ruinigas la fieron de homo
Iam per unu malafableco rompiĝas la koro
Iam per unu glaso da teo elfluas larmoj del' patrino
Iam unu fajrero ekflamigas konstruaĵon
Iam per sendo de etrakonto malligiĝas la amikeco
Iam unu simpla afero malfermas la pordojn del' paradizo
Ni gardu pri kelkaj unuoj, kvankam bagatelaj sed estas ĉiuj.

Verkis: Reza Ŝirmohamadi el Irano
Tradukis: M. Fahmi

Tradukis: D-ro Keyhan Sayadpour

ترجمه به اسپرانتو: دکتر کیهان صیادپور

Floroj el "La Florejo de Sadi"

گل‌هایی از "گلستان سعدی"

Post iom da paŭzo, vi povas denove ĝui ilin.

En la reto de malforta fiŝisto kaptiĝis forta fiŝo; li ne kapablis teni ĝin, do la fiŝo superis kaj forprenis la reton kaj foriris.

صیادی ضعیف را ماهی قوی بدام افتاد . طاقت حفظ آن نداشت . ماهی بر او غالب آمد و دام از دستش در ربود و برفت.

Li iĝis sklaveto portanta river-akvon,
la river' inunde kunportis la sklaveton.
La reto ĉiam kunportis multe da fiŝoj,
Ĉifoje fiŝ' iris kaj kunportis la reton.

شد غلامی که آب جوی آرد
جوی آب آمد و غلام ببرد
دام هر بار ماهی آوردی
ماهی این بار رفت و دام ببرد

Aliaj fiŝistoj bedaŭris kaj riproĉis lin: "Kial kaptinte tiun ĉasaĵon vi ne povis teni ĝin?" Li respondis: "Ho la fratoj, kion mi povas fari kiam la sorto diktis ke mi nenion ĉasu kaj tiu fiŝo alian tagon pasu?" Kontraŭ-sorte fiŝisto el Tigriso ne fiŝ-kaptivas kaj laŭ-sorte fiŝo eĉ sur la tero plu vivas.

دیگر صیادان دریغ خوردند و ملامتش کردند که چنین صیدی در دامت افتاد و ندانستی نگاه داشتن. گفت: ای برادران، چه توان کردن؟ مرا روزی نبود و ماهی را همچنان روزی مانده بود . صیاد بی‌روزی در دجله نگیرد و ماهی بی‌اجل بر خشک نمیرد .

Ŝtelisto diris al almozulo: "Ĉu vi ne hontas kiam por ricevi monon vi etendas vian manon antaŭ ĉiun avaran personon?" La almozulo respondis:

"Etendi sian manon por ricevi monon
Estas preferinde ol ŝteli la kvaronon."

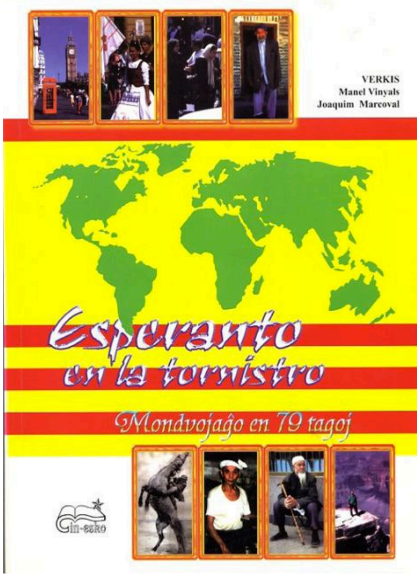
دزدی گدایی را گفت شرم نداری که دست از برای جوی سیم پیش هر لئیم دراز می‌کنی؟
گفت:

دست دراز از پی یک حبه سیم
به که ببرند به دانگی و نیم

ترجمه: سیمین عمرانی

دور دنیا در ۷۹ روز

قسمت بیست‌ودوم

یوآخیم کاپیتان

روز پنجاهم

یوچن تئوبالد رئیس کشتی است. به‌عنوان کاپیتان در کشتی هرچه اتفاق بیفتد او مسئول اصلی است. جای کنجکاوی دارد که نام او در آلمانی به همانی معنی اسم "یوآخیم" به کاتالونیایی است و در این باره کمی کنکاش می‌کنیم. کاپیتان ما سگ دریایی پیری است که تقریبا تمام عمرش را در دریا گذرانده است و این زندگی را از سال ۱۹۶۵ که به‌عنوان دریانورد استخدام شد شروع کرده است. او سلسله مراتب ترفیع مقام را در همه درجات تا کاپیتانی طی کرده و انسانی است که خود را با قدرت پشتکار و پایمردی ساخته است.

او یک راهنما است و آدم تجربه او را کاملا ملاحظه می‌کند: مثلا وقتی لازم است قیافه‌ای جدی به خود می‌گیرد و با آن‌چه که می‌داند و می‌تواند به جستجو می‌پردازد. هیچ‌وقت مسائل را باهم قاطی نمی‌کند و در تلاش است که همه نقش او را در زنجیره فرماندهی درک کنند. ۸۴ روز کشتی‌پیمایی و سوار بر دریا زمانی طولانی است، و از دست دادن اعتماد به نفس و قدرت پایان خوب یک سفر را می‌تواند دهشتناک سازد.

یوچین دریا را دوست دارد و آن‌جا همیشه حالش خوب است. زندگی رؤسای آلمانی کمی بهتر از همتایان فیلیپینی‌شان است: اولی‌ها ۴ ماه در دریا می‌گذرانند و ۲ ماه در خشکی هستند، در حالی‌که دومی‌ها ۹ ماه روی آب و ۳ ماه باقی‌مانده را فقط می‌توانند پایشان را روی زمین سفت بگذارند. کاپیتان توضیح می‌دهد، که همه‌چیز بستگی به موقعیت دارد و طول مدت کار آن‌ها چندان واقعی نیست و کاملا به سفر بستگی دارد. ما راجع به خانواده‌اش می‌پرسیم:

ــ من زن دارم. البته فقط یکی نه بیش‌تر.

ما به او می‌گوییم که دریانوردان در هر بندری برای خود یکی را دارند.

ــ اینو می‌دونم، ولی ما می‌گوییم به ازاء هر بندرگاهی ۲ تا معشوقه.

آلمانی‌ها همیشه باید نسبت به دیگران سرتر باشند، و جایی که ما یکی داشته باشیم، آن‌ها دومی را اضافه می‌کنند.

او توضیح می‌دهد که کشتی چطور کار می‌کند، سرعت طبق گره دریایی، کیلومترها برای ساعت و روز، نقشه‌های دریانوردی، جزایر کجا هستند، خطرات، عمق و غیره. می‌پرسیم **Pearl Harbour** کجاست و او جزایر هاوایی را نشان می‌دهد. به نقشه نگاه می‌کنیم و فاصله آن را که تا ژاپن می‌بینیم نمی‌توانیم از خودمان نپرسیم، چرا ژاپنی‌ها تصمیم گرفتند این‌قدر احمقانه و مزخرف عمل کرده و **Pearl Harbour** را بمباران کنند و در مقابل بزرگ‌ترین قدرت جهانی بایستند. باور کردنی نیست. احتمالا به این جریان تنها یک ژاپنی فکر کرده است. شوخی‌ای هست که با اطمینان می‌گوید، اگر یک ژاپنی تنها، خودش برای خودش فکر کند، کودن است، اما اگر دوتا باهم بشوند جایزه صلح نوبل را به‌دست می‌آورند. از طرف دیگر، بمباران‌کردن یک کشتی نه‌چندان باارزش برای ورود به جنگ عادت امریکایی‌هاست، و در این باره اسپانیایی‌ها تجربه آن را داشته‌اند.

این کشتی آلمانی است اما این‌طور نشان نمی‌دهد، بلکه کره‌ای به‌نظر می‌رسد، تازه آن هم ساخت کره جنوبی البته زیر نظر مهندسین آلمانی. آن متعلق به یک بانک آلمانی است که به شرکت تجاری هانجین اجاره داده شده است. کمپانی آلمانی **NBS** مسئولیت سرپرستی، مباشرت و تامین پرسنل آلمانی را بر عهده دارد. دریانوردان فیلیپینی از طرف کمپانی دیگری به‌نام **Colombia Ships Manegment** حمایت می‌شوند که کادر فیلیپینی‌ها را از طرف خود به **NBS** یا مستقیما به هانجین اجاره می‌دهد.

شرکت کلمبیا بخشی از یک واحد تجاری مالی است که قسمت قابل ملاحظه‌ای حدود چهارصدهزار دریانورد فیلیپینی را که خارج از کشور کار می‌کنند کنترل و بازرسی می‌نماید. قراردادی برای ۹ ماه پیاپی با آنان امضا می‌کند، و بعدا مهلتی برای استراحت می‌دهد و کارکنان کشتی را برای سفر بعدی تعویض می‌کند؛ به این ترتیب از استخدام پرسنل برای زمانی نامشخص و حمل بار اجتناب می‌ورزد. هانجین فقط باید به بانک پرداخت کند و تقبل خدمات، حمل و تحویل بار، مراقبت در نقل و انتقال خوب بار کشتی را مورد نظر داشته باشد. **NBS** هم افراد را پیمانی استخدام می‌کند، و از یافتن تکمیل کادرهای مناسب، مسافر و انواع فاکتورها و تدارک غذاهای ناچیز خلاص است. این‌جوری بهای معامله کشتی‌های تجاری در پنج شرکت دامنه گسترده‌تری پیدا می‌کند، بیمه‌شده و مطمئن چنان که معمول است.

ادوارد آلکووِری

روز پنجاه و یکم

ادوارد آلکوور کادابارو فیلیپینی ۴۹ ساله، مثل بقیه افراد کشتی کوتاه‌قد است و ۴ تا بچه دارد، مثل اکثر دریانوردان دیگر، او هم

توضیح می‌دهد که زوج‌های امروزی به دوتا قانع‌اند. انگار او و امثال او خود را مقصر می‌دانند از این‌که جای زیادی را در کره زمین اشغال کرده‌اند و همگی از این بابت عذر تقصیر دارند.

آلکوور نام خانوادگی مادر اوست که آن را به‌عنوان اسم دوم در اسناد اداری به‌کار می‌برد، برای خارجیان، آن‌ها فقط تنها یک نام خانوادگی دارند، مثل اکثر جاهای دیگر دنیا. با فیلیپینی‌ها صحبت درباره‌ی اسپانیا قابل اجتناب نیست و او درباره معنی نامش از ما سوال می‌کند:

ـــ آیا آلکوور به اسپانیایی معنی می‌دهد؟

ـــ بله، آکلووردر اصل نام روستایی در نزدیک محل اقامت ماست.

ـــ چقدر جمعیت دارد؟

ـــ سه چهار هزار نفر.

او خواهش می‌کند که دوباره آن را تکرار کنیم. خود را محروم احساس می‌کند، چون نام او به شهر بزرگی تعلق ندارد. او را دلداری می‌دهیم، که آن روستا نزدیک **Reus** است و **Reus** در مرکز دنیا واقع شده است. انگارگفته‌های ما که به سبک و سیاق کشور خودمان به او گفتیم دلداریش داد و تسکین یافت.

او یک دریانورد ابدی است، اما خب مثل بقیه گاهی از این کار خسته می‌شود و دوست دارد در خشکی مشغول به‌کار شود و با خانواده‌اش زندگی کند.

ـــ نه، از این زندگی خوشم نمی‌آید، حتی دریا را هم دوست ندارم. از سال ۱۹۷۴ مشغول به این کار شدم. ۱۱ ماه تو خونه نیستم و وقتی بازمی‌گردم چندتا از پسرهایم را نمی‌شناسم، چون آن‌ها خیلی بزرگ شدند. اگر تو خود فیلیپین کاری پیدا می‌کردم، همه‌چیز را ترک می‌کردم و روی زمین و خاک مشغول به کار می‌شدم. ولی آن‌جا هیچی نیست. بی‌کاری غوغا می‌کند، کارخانه‌ای نیست، درست کارآفرینی نمی‌شود و همه‌چیز ظاهرا تغییری نخواهد کرد. حتی توریست‌ها هم به فیلیپین نمی‌روند چون خطرناک است: پلیس‌ها فاسدند، تو خیابون ممکن است جلویت را بگیرند و آن را ضبط کنند به جرم این‌که مواد مخدر داخل آن است و آخر سر با پول سر وته قضیه رو باید هم بیاری تا با ارجاع به اداره پلیس درگیر نشوی.

او اکنون به‌عنوان افسر سوم انجام وظیفه می‌کند، ولی دوست ندارد کاپیتان شود، چون مسئولیت سنگینی است. ما جریان آن کاپیتانی را که اسکله را از وجود شرکت نفتی **Repsol** در ناحیه **Tarragona** کاتالونیا روفت و به دور ریخت برای او تعریف می‌کنیم. در کشتی آن‌چه که ما تجربه کردیم این بود که همه استانداردها و سلسله مراتب اداری را خوب می‌شناسند و با وسواس به آن احترام می‌گذارند. همه توضیح می‌دهند، که هیچ‌وقت با دریانوردان دیگر این کشتی قبلا سفر نکرده‌اند و اگر کرده‌اند حداکثر یک دفعه، اکثریت روی کشتی در شروع کار با یکدیگر آشنا شده‌اند. بدیهی است برای تحمل ۸۴ روز در وسط دریا، با آدم‌های کاملا ناشناس، همه‌چیز به‌طور شفافی برای اجتناب از هر مسئله‌ای واضح و مشخص است. خب البته، این‌جا نمی‌توانست زیاد مورد داشته باشد زیرا هرمان بین همه صلح و آرامش برقرار می‌کند.

ادوارد تعریف می‌کند، که در کشتی قبلی کارش ۵ تا دختر بودند که با کشتی دور دنیا سفر می‌کردند و یکی از آن‌ها شیفته یکی از دریانوردان فیلیپینی شده و با او مراوداتی داشت. با رسیدن به استرالیا، هردو آن‌ها کشتی را ترک کردند. گویی ما نیز داشتیم می‌دیدیم آن ۵ تا دختر را با ۲۰ تا دریانورد که طی شش ماه گذشته به خانه نرفته بودند و حسرت مزه‌مزه کردن مرغ و جوجه به دلشان مانده بود و... پیش چشم‌مان آمد.

از او می‌پرسیم مگر در کشتی هم می‌توان دوست شد، و او جواب می‌دهد که سخت است، چون با رسیدن به فیلیپین همه می‌خواهند پس از چنین زمان طولانی به خانه بروند و هیچ‌وقت همدیگر را دوباره نخواهند دید.

ادوارد می‌گوید: مسافران هیچ مشکلی را ایجاد نمی‌کنند، اما اگر تعدادشان بیش از اندازه باشد او از جایگاه فرماندهی هیچ‌چیز را نمی‌تواند ببیند. این جریان برای او پیش می‌آید در حالی که دیگران دارند با یکدیگر خوش و بش می‌کنند و توجهی به بیرون ندارند و حواس‌شان به دستگاه‌ها هم نیست. او هیچ‌گاه مساله جدی نداشته است، ولی با تاکید اظهار می‌دارد، که این کار برای آدم‌های حواس‌پرت اصلا مناسب نیست.

مثلا موقع بارگیری خیلی باید دقت کرد، چون اگر بارها در کشتی خوب و درست تقسیم و توزیع نشوند کشتی یک‌دفعه از وسط دو نصف می‌شود.

برای او این جریان پیش نیامده اما وی به این امر آگاه است. در آخر به ما یادآوری می‌کند، که یادمان نرود نوار ویدیویی ماتادور را برایش ارسال کنیم. چه دل‌مشغولی آن هم به‌خاطر مبارزه گاوهای وحشی!

بیماری دریایی

روز پنجاه و دوم

دریا بیش‌تر به هم ریخت، و زمانی خود را نشان می‌دهد که ما ازخواب بیدار می‌شویم و کف کابین را لمس می‌کنیم، چون تقریبا نمی‌توانیم محکم سرپا بایستیم. در طول صبحانه به هرمان این مورد را می‌گوییم اما او اطمینان می‌دهد که موردی نیست و ما موقعی که طوفان و کولاک شروع می‌شود بایست ببینیم کشتی چطور با امواج برخورد می‌کند و آب از بالای سر کشتی به آن طرف موج برمی‌دارد. در رمان ژول ورن، بیوه هندی‌ای که فیلیس فوگ او و شوهرش را به‌هنگام سوزانیده شدن در آتش از مرگ نجات می‌دهد سوار بر کشتی بادی سبک دو شراعی کم طول و عرض عمیقا به اقیانوس تمام مدت می‌نگرد و در آن تأمل می‌کند و ژول ورن می‌گوید که نه فیلیس و نه آن زن جوان از بیماری‌های دریایی رنج نمی‌برند. حالا ما نمی‌دانیم اگر توی چنان کشتی بودیم و با آن سفر می‌کردیم چه بلایی سرمان می آمد.

گرتهارد هرمان به‌عنوان مشاور خصوصی ما ایفای نقش می‌کند و درباره مرض‌های دریایی توضیح می‌دهد. دسترسی به او نسبت به سایر افسرانی که می‌خورند، کار می‌کنند یا می‌خوابند بهتر است. آن‌های دیگر را سخت می‌شود گیر آورد. او تمام بنادر و شهرها را می‌شناسد و راجع به هرجایی که حرف می‌زنیم او آن‌جا بوده است. اگر چیزی درباره کشتی بلد باشیم او آن را می‌شناسد و می‌داند و خودش قادر خواهد بود یک کشتی را به تنهایی هدایت کند.

در سفر آینده او مسیر ساحل نروژ را طی خواهد کرد: گشت‌زنی

۱۱ روزه در دریا در طول ایام کریسمس و سال نو، شبانه‌روز در تاریکی مطلق. کشتی از **Trondheim** منطقه‌ای در وسط نروژ از ساحل جدا شده و به مقصد لنگرگاهی در روسیه تمام سواحل شمالی نروژ را دور خواهد زد و چون سفر به زمستان می‌افتد، هوا به‌مدت یک دوره ۲۴ ساعته شبانه‌روزی تاریک خواهد بود. آن‌طور که او تعریف می‌کند، حرارت معمولی در آن قلمرو به ۳۰- درجه می‌رسد. احتمال دارد که طلوع ماه و ستارگان را بر روی برف نیمه شب مکررا دید. گویی او دارد در خواب و رویا صحنه‌ای را توضیح می‌دهد.

در بازگشت او دوباره استرالیا را ترک خواهد کرد، ولی این دفعه از میان دریای مدیترانه نه کاپوربو مثل قبل. این آدم برای دریا زاییده شده است.

امروز او به ما نقشه رنگی اقیانوس آرام را نشان می‌دهد که از کامپیوتر پرینت گرفته شده است. بله، معلومه که او کامپیوتر و یک چاپگر رنگی و مودم برای رفتن به اینترنت دارد، چی فکر کردید. و این امتیاز را نسبت به ما دارد که در هامبورگ آن را شارژ می‌کند و همان‌جا هم دشارژ. او نیاز ندارد که آن را ۸۰ روز مثل ما با خود این‌ور و آن‌ور ببرد، آن را سرهم و مونتاژ کند و پس از یکی دو روز دوباره از هم باز کند و دوباره ... .

نزدیک بندر لانگ بیچ هستیم و خبر تازه‌ای از اعتصاب نداریم که ظاهرا خیلی جدی و قوی است. با هرمان اوضاع و احوال را از این‌جا و آن‌جا جویا می‌شویم، شاید که شرط را ببازیم، و او در نروژ به مشکل برخورد کند.

ــــ نه به هیچ‌وجه، چون من ۴ هفته فرصت دارم در خانه بمانم. مثل معمول همه‌چیز تحت کنترل است.

شب تلویزیون نگاه می‌کنیم و خبری می‌شنویم درباره بندری در لوس آنجلس که تعطیل است و کار نمی‌کند. این قضیه نگران‌کننده است و امکان دارد که کاملا غیرمنتظره منجر به شکست ما شود. می‌رویم که آخرین شب را بر روی این کشتی سپری کنیم. فردا صبح به لانگ بیچ خواهیم رسید و، اگر همه‌چیز روبه‌راه باشد به لوس‌آنجلس می‌رسیم.

قبل از تو رخت‌خواب رفتن دلمان می‌خواهد پرسه‌ای روی عرشه کشتی بزنیم. شب آن را با آرامش و حرکتی نرم و روان موج‌ها پوشش می‌دهد و باعث آسودگی خاطر ما می‌شود. بالای کشتی در تاریکی همیشه یک نفر برای حرف زدن و اطمینان خاطر دادن ایستاده است و شاید بتوانیم برای مدتی طولانی با او گپ و گفتی داشته باشیم.

هفته اعتصاب

روز پنجاه و سوم

کشیشی صبح زود با کلماتی از امید و پیدا شدن راه حلی برای مشکل ما روزمان را آغاز می‌کند. امروز او از فلسفه امریکایی استفاده می‌کند و به عملی‌ترین راه متوسل می شود: "آیا شما مشکلی ندارید؟ آیا در زندگی‌تان مسئله‌ای ناراحت‌تان نمی‌کند؟ بچه‌هایتان منتظر شما نیستند؟ آیا گربه‌تون توی سبدش خرابکاری نکرده؟ با من بیایید، ما باهم صحبت می‌کنیم و راهی را پیدا خواهیم کرد". به اصول اولیه مذهب بازمی‌گردیم هم‌چون دوره یونان و روم باستان که مردم همیشه قصد داشتند خدایان و الهه‌ها از آنان خشنود باشند تا مشکلاتی که در زندگی آن مردم پیش می‌آید را بلافاصله حل کنند بدون آن‌که توجهی به آینده دور داشته باشند. آن‌گاه از خود یک سوال مشابه می‌پرسیدند: پس از مرگ چه اتفاقی می‌افتد؟ چطور ممکن است معجزه زندگی برای همیشه تمام شود؟ به این دلیل پیام مسیح و پیروانش سریعا در تمام امپراطوری روم منشأ اثر گردید، زیرا این پیام ساده و واضح آن‌چه را که در طول زمانی دراز انبوهی از خدایان رومی و یونانی عاجز از پاسخ و توضیح آن بودند حل کرد. پس از مرگ انسان بنا بر اعمالش و رنج‌هایی که در زندگی کشیده یا به آسمان عروج می‌کند یا به دوزخ می‌رود. همه‌چیز حاکی از حیات دوباره بود که به مومنین آرامش می‌داد. سایر ادیان کمابیش موفق به راه حلی مشابه رسیدند، بهشت، جهنم، تجسد یافتن و عمر دوباره.

دانش پسامدرن امروزی به پیامی روشن نیاز دارد، پاسخی روان‌شناسانه برای حل مشکلات روزمره مردم، اما مذهب کاتالیک هنوز چندین سال نوری از دنیای امروز عقب است. به همین خاطر واعظین و کشیش‌ها به‌مدد گذرگاه‌های بازاری و اقتصادی تجاری هر روز ساعت ۸ صبح به‌مدت نیم ساعت برای خود برنامه تلویزیونی دارند.

برای مثال فرقه شاهدان یهوه (شاخه‌ای در امریکا) پیام مشابهی دارند. در عقاید خود اظهار می‌کنند: "شما مشکل مهمی دارین، یا بچه‌تون رو از دست دادین یا هیچ دوستی ندارین. ما این خلاء رو برای شما پر می‌کنیم و دوستان شما خواهیم بود. ما و شما می‌دانیم که پس از مرگ شما به آسمان یا به جهنم می‌روید، اما ما مشکل فعلی شما را حل خواهیم کرد و احتیاجی نیست که شما تا زمان مرگ صبر کنید تا به آسمان بروید".

کاری کورا یک فرمول انقلابی ارائه کرد: "من ــ نمی‌دونم ــ چی ــ میشه" که واقعا معجزه می‌کند و این‌طور که می‌گویند فیل را آب می‌کند، اما ظاهرا امریکایی‌ها چنان که ما در سفر دیدیم زیاد از آن استفاده نمی‌کنند. اگر لازمه‌ی به بهشت رفتن رنج کشیدن باشد، راه حل بسیار موثری به کله‌ی ما خطور می‌کند و این که: یک ماه مسافرت به چین و زندگی کردن درست مثل آن‌ها. با رژیم غذایی گیاه‌خواری و کارکردن فراوان. مسلما فرمول کاری کورا باید جلوی این راه حل ما لُنگ بیندازد.

نه نو (**Neno**) اهل کرواسی و رئیس تکنسین‌ها و مکانیک‌ها است و با چهره‌ای غیردوستانه کمی درباره کشورش صحبت می‌کند:

ــــ هزینه‌ها در کرواسی خیلی گران است. برای من از آلمان خیلی به‌مراتب ارزان‌تر تمام می‌شود که برای گذراندن تعطیلات به اسپانیا بروم تا از کرواسی.

ــــ خب، امکان ندارد. در اسپانیا پس از جنگ همه گرفتار این قضیه بودند، چون تمام توریست‌های آلمانی به کشور شما می‌رفتند.

ــــ آیا درک می‌کنید، که کرواتها قیمت‌ها را با ایتالیایی‌ها و روس‌ها مقایسه می‌کنند و می‌خواهند قیمت را مشابه آن‌ها ثابت نگه دارند، ولی مردم حتی نصف حقوق ایتالیایی‌ها یا روس‌ها را هم نمی‌گیرند؟ همه‌چیز گران‌تر است، غذا، دندان‌پزشک، همه‌چیز، همه‌چیز. دولت مقصر است که عوض نشد، حکومت عوض شد، اما مردم تغییر نکردند، و همه‌چیز مثل سابق باقی ماند.

این گلایگی در تمام کشورهایی که از آن‌ها بازدید کردیم بود، و در اسپانیا در سال‌های اول دموکراسی نیز به همین ترتیب. در مجارستان، رومانی، ازبکستان، هم مردم همین گلایه‌ها را دارند. در اسپانیای پس از فاشیسم عبارتی همچون عبارتی درباره موضوعی قدیم اما در وضعیت جدید مرتب تکرار می‌شد: ”من به تو گفته بودم که نمی‌تونیم به اونا اعتماد کنیم“. این عبارتی بود که چند ماه قبل از آن که سربازها چائوشسکو (دیکتاتور رومانی) را هم‌چون با الک غربال کنند النا همسر او در حالی که با انگشت **Ion Iliescu** را نشان می‌داد ناگهان بر سر شوهرش فریاد کشیده بود. حالا **Ion Iliescu** پرزینت رومانی است. همه در شرایطی دمکراتیک انتخاب شدند ولی مردم این انتخاب را می‌خواستند تغییر دهند. این قضیه چندان آسان نبود درست مثل کار با خاک رس.

La 8-a Azia Kongreso de Esperanto okazos en Quanzhou-urbo de Fujian-a provinco, Ĉinio inter 3–6-a de Novembro 2016, koincide kun la 5a ILEI-seminario en Orienta Azio (5-a ISOA).
Temo: Esperanto por la azia kunlaboro en la reta epoko

هشتمین کنگره آسیایی اسپرانتو در شهر کوانژو در استان فوجیان کشور چین در روزهای ۳ الی ۶ نوامبر ۲۰۱۶ (۱۳ الی ۱۶ آبان ۱۳۹۵) با شرکت ۲۷۸ نفر از بیست کشور جهان برگزار شد. همزمان با این کنگره، پنجمین سمینار "لیگ جهانی آموزگاران اسپرانتودان" در آسیای شرقی (5-a ISOA) نیز برگزار شد.
موضوع: اسپرانتو برای همکاری آسیایی در عصر شبکه

Ekomuzeo de Saravan

Eko-Muzeo en Gilan-Provinco Prezentas Historion, Kulturon kaj Viv-stilon de la regiono.

Temo de Prelego far Nazi Solat

Kultura diverseco kaj koekzisto de etnaj grupoj en Gilan provinco estas ĉefa kialo de diverseco de arkitekturo, kio postulas vivo en tiu regiono.

Eko-muzeo de Sarvestan, ĉefe stariĝis por prezenti hostorion, kulturon kaj viv-stilojn de popoloj en tiuĉi regiono. Ĝia vasto estas 260 hektaroj kaj staras en Saravan-parko survoje de Rasht-Tehran, 15 kilometroj for de Rasht.

Unuaj studoj pri ĝia starigo komencis en 2002 pere de hereda ministro, kunlabore kun UNESCO, sociologoj kaj antropologoj.

Naŭ diversaj kulturaj kaj geografiaj kombinaĵoj estis rekoneblaj. Do specialaj lokoj estis destinitaj po ĉiuj en tiu loko. Por realigi la projekton, valoraj konstruaĵoj en diversaj partoj de Gilan estis serĉitaj pere de specialistoj kiuj poste estis aĉetitaj pere de ministro pri kulturaj heredaĵoj de Gilano. Tuta konstruaĵo estis demetitaj

kaj poste remetitaj per samaj partetoj en nove destinita loko en malkovrita muzeo.

Averaĝa aĝo de konstruaĵoj estas 150 jaroj kaj ĉe ĉiuj konstruaĵoj oni povus vidi ĝian idendec-informon sur tabulo, ekzemple la ĉefa posedinto, aĝo,…

Antikvaj agrikulturaj kaj ekonomiaj aktivadoj de ĉiuj regionoj ankaŭ montratas en ĉiuj kampoj entute montranta ĉiujn aspektojn de viv-stilo de tuta Gilano en diversaj regionoj, inkluzive kultivadon, kuiradon, vestaĵon, besto-bredadon, festojn, bazaron, folklorajn ludojn,…

Tiu muzeo estas la unua en Irano, eĉ en regiono.

Unuafoje franco iniciatis tiun ideon en Francio kiu fariĝis konsultanto de la tuta projekto en Irano. Finfine li aplaŭdis Iranajn klopodojn pri plenumi la projekton en Irano!

Ĉefe post katastrofa tertremo en Rudbar-urbo, oni pripensis konservi valorajn heredaĵojn de la tuta regiono iel, ie kiuj neniel povus rompiĝi!

Do la projekto formiĝis!

nova revuo aperas el Ĉinio

Nova fenestro pri Esperanto en Ĉinio

Post malapero de la papera revuo El Popola Ĉinio en la jaro 2002, oni neniam legis paperan revuon pri Esperanto Movado en Ĉinio krom la dulingva Informilo de EPĈ. En januaro de 2017 la nova revuo Tra la mondo estis eldonita en Ĉinio. La revuo estas fondita de Trezoro Huang Yinbao, direktoro de Esperanto-Centro Ora Ponto helpate de kelkaj aktivuloj. Ĝi estas sendependa revuo pri Esperanto en Ĉinio. La sezona revuo estas eldonita A4 formate(202mm×268mm) plenkolore papera kaj reta versioj.

En la kolona paĝo Trezoro, la ĉefredaktoro skribis "Dum la volontula laborado en la Centra Oficejo de UEA septembre kaj oktobre 2016, foliumante amason da revuoj en Esperanto el diversaj landoj mi elkovis ideon krei revuon pri Ĉinio kies civitanoj atingas sesonon de la tutmonda loĝantaro. Agado plivaloras multe ol pensado. Jen aperas la revueto Tra la mondo. La revuo aperigas/os artikolojn pri diversaj temoj pri Esperanto en Ĉinio." Post reveno al Ĉinio li tuj komencis prepari eldonado de la revuo.

En la 1-a numero la revuo aperigis 42 artikolojn en ĉirkaŭ dudek rubrikoj, ekzemple, Azia kongreso, Esperanto en Ĉinio, Esperantistoj, Intervjuo, Lernejoj, Ekzemenoj, Kursoj, Libroj, Kunvenoj, Seminario, Pensado, Junuloj, Infanoj, Vojaĝoj, Retejoj, Donaco kpt. El la revuo oni povas facile trovi diversajn informojn eĉ historiajn materialojn pri Esperanto-Movado en Ĉinio. Oni povas trovi ankaŭ artikolojn pri literaturo, scienco, arto kaj turisma afero. La ĵus elektita nova estrarano de ISAE, kreis ankaŭ specialan rubrikon Scienco en la revuo. Por fortigi kaj bonkvalitigi la revueton la redakcio serĉas internaciajn kunlaborantojn por venontaj numeroj. Kontakto: trezoro@qq.com aŭ agrikulturo@126.com.

(teksto de Weishan)

La revuo Tra la mondo estas eldonita en Ĉinio

Nova atingaĵo por la junulara movado en Irano!
IREJO oficiale senvualigis sian propran retejon ĉe: www.irejo.ir

Gratulmesaĝo de la Prezidanto de TEJO, Okaze de la Reaktiviĝo de IREJO

Karaj junaj iranaj samideanoj,

mi gratulas vin je la apero de nova bela kaj enhavriĉa retejo.

En nia epoko tio estas nepraĵo por aktiva junulara organizo, vidi tian paŝon estas por mi entuziasmiga kaj esperiga afero por nia movado. Danke al la nova retejo, IREJO pli facile atingos esperantistojn en la tuta mondo; mi esperas ke ĝi ankaŭ sukcesos inspiri kaj inkluzivi ĉiuj iranajn esperantemajn gejunulojn.

Ja estas ĝuste la gejunuloj tiuj kiuj plej kapablas inspiri, engaĝi kaj motivigi aliajn gejunulojn kaj tiel krei estontan generacion da esperantistoj en la plej dinamika tavolo de la socio. Por tion ebligi necesas, en spirito de intergeneracia kunlaboro, garantii junularan aŭtonomion, ke pri la junularo agadu kaj decidu aliaj gejunuloj. Tial funkciantajn junularajn organizojn la Esperanto-movado bezonas kaj ni devas festi la reaktiviĝon de IREJO!

Irano, lando kun plurjarmila historio kaj kulturo, tradicie havas la plej fortan esperanto-movadon en sia regiono kaj ĝi estas ia geografia kaj kultura ponto inter Mezoriento kaj Suda Azio. Mi deziras ke IREJO estu bona ekzemplo kaj inspiro ankaŭ por la gejunuloj de la aliaj landoj en ĉi tiu regiono kie ni esperantistoj havas mirindan moralan mandaton: doni bonan ekzemplon je internacia paco kaj kunlaboro.

Elkorajn salutojn; MB

Michael Boris MANDIROLA

Gratulmesaĝo de la Prezidantino de IREA, Okaze de la Starigo de IREJO-a Retejo

Grandplezure mi informiĝis pri reaktiviĝo de junula sekcio; Mi esperas ni ĉiuj ricevi novaĵojn pri freŝaj iniciatoj de gejunuloj.

Ĉiam junuloj povus iniciati ideojn kaj agi kiel ĉef-motoro de movadoj. Mi atendas viglan aktivadon precipe dum kara kongreso, samtempe kun publikiĝo de koncerna novaĵo.

Dezirante progresojn por nia movado mi tutkore granulas vin.

Nazi Solat

Gratulmesaĝo de la Fondinto kaj Eks-prezidanto de IREJO kaj IREA

IREJO al mi sonas io tute alia kion oni povas kompreni …

IREJO estas fenomeno de la movado en irana teritorio kiu influis ĉiujn angulojn de la movado en nia lando kaj lanĉis demokration en ĝi, kiu estis perdita afero. Laŭ mi la movado multon ŝuldas al IREJO kaj kiom bone ke la afero ne estas finita.

Kia ĝojo vidi novan generacion de gejunuloj kiuj emociplene, kreeme, entuziasme kaj konscie daŭrigas la movadon kiun antaŭ 23 jaroj ni komencis.

Ni estis idoj de nia epoko kaj jen nova generacio kiu estas ido de sia epoko.

Mi ne povas kaŝi mian elkoran ĝojon pro la lanĉado de la propra ttt-ejo de IREJO kaj mi subtenas ĉiujn karajn gejunulojn organizitajn en IREJO.

Antaŭen kaj sukceson, vi estas estonteco de nia afero!

Reza Torabi

معرفی یکی از رمان‌های اسپرانتو

ا. فکـری

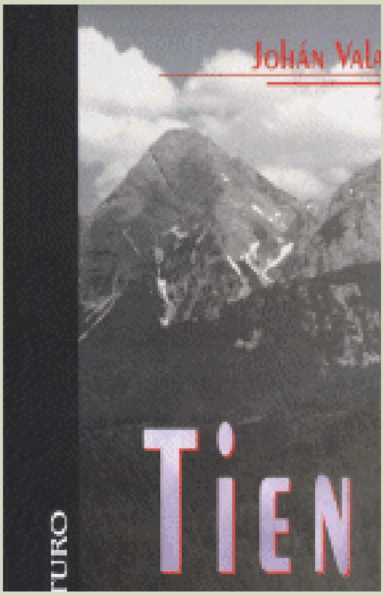

مطالعه ادبیات غنی اسپرانتو و البته کوشش در برگردان آنها به فارسی، از یک سو فرصتی برای تعالی دانش زبانی فراهم می‌آورد و از دیگرسو شاید- اسپرانتودانان را بیشتر به طبع‌آزمایی تشویق و ترغیب نماید؛ چنان که در حال حاضر از برخی کتب، چند ترجمه موجود است و خواننده از میان آنها کتاب مترجم مورد نظر خود را برمی‌گزیند.

متأسفانه، تا امروز اسپرانتودانان آن‌چنان که باید و شاید نسبت به ترجمه ادبیات غنی اسپرانتو – بخوانید ارتقای دانش زبانی خویش- اقبالی نشان نداده‌اند.

جای معرفی آثار ادبی دنیای اسپرانتو، پرسش و پاسخ‌های زبانی و حتی مسابقاتی از این دست همچنان در مجله خالی است. افزایش تراز دانش زبانی خوانندگان و بالتبع خواندنی‌تر شدن مجله از کمترین نتایج مترتب بر این امر است.

شایان ذکر است در دوره‌ای، گامی هرچند کوچک از سوی راقم سطور در جهت ترغیب دوستان! به ترجمه از اسپرانتو برداشته شد، لیکن برخی -که هنوز غوره نشده مویز شوند- ادامه مسیر را ناهموار نمودند و حرکت این قطار از ادامه راه بازماند. با وجود این، به قول «استاد» بذری افکنده شد[1] و امید که به‌زودی شاهد سربرآوردن و شکوفایی‌شان باشیم.

چندی است که به اتفاق سرکار خانم شلر کریمی، اسپرانتودان جدی و فعال، برنامه کتابخوانی و ترجمه را از سر گرفتیم. کتابی که برای خوانش و ترجمه انتخاب گردیده نیز البته حسن سلیقه ایشان است.

بر آن شدیم جهت آشنایی با فضای داستان و ترغیب به دنبال کردن ماجرا، ترجمه صفحات آغازین رمان مهیج و خواندنی Tien، اثر کلود پیرون، نویسنده، زبان‌شناس، روان‌شناس و روانکاو فقید سوئیسی را در اختیار شما خواننده محترم قرار دهیم. مطالعه کتاب حاضر بخصوص برای سطح پیشرفته توصیه می‌شود. نسخه اصلی کتاب از پایگاه زیر قابل دریافت و ذخیره است:

http://esperanto.org.uk/eldonoj/piron/tekstoj/Tien.pdf

برگردان صفحات آغازین این رمان مهیج را در کمال فروتنی تقدیم شما عزیزان می‌داریم. برگ سبزی است تحفه درویش، تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

۱. Ni semas kaj semas, neniam laciĝas (Zamenhof)

ناکجا

۱

رئیس: چطور می‌توانستیم این زن را قبول کنیم؟ مشخص است که عقل درست و حسابی ندارد. سردرنمی‌آورم چرا این‌قدر دست دست می‌کنید. نگاهی به دیگر اعضای کمیسیون انداختم. نمی‌توانستم بفهمم در ذهن‌شان چه می‌گذرد، وانگهی وضعیت بغرنجی بود و ترجیح آنها این بود که در قبال تصمیم خود مسئولیتی نپذیرند. شوخی نیست. دولت برای تشخیص این‌که آیا کسی سرخود و بدون خطر می‌تواند روان‌درمانی کند به ما اعتماد داشت، و مردم هم، حتی بدون اطلاع دقیق از قانون، مطمئن بودند یک مقام مجاز اجازه انجام این کار حساس و ظریف را به هر کسی نخواهد داد.

روبرتو ساتیوا گفت: این قدرها هم ساده نیست.

– ساده نیست!

پروفسور یاورسکی، رئیس، با تعجب نگاهش کرد. همه از خجالت سر به زیر انداختیم.

طوری نگاه می‌کرد که انگار چند تا خنگ در کمیسیون دور هم جمع شده‌اند. فکر نمی‌کردم در این سن و سال تحلیل درستی از مسائل داشته باشد، لیکن به‌عکس، محکم و با اعتماد به نفس صحبت می‌کرد:

– ساده نیست! چطور می‌توانی این را بگویی؟ این لورنا مارگون نمی‌تواند میان واقعیت و خیال تمیز قائل شود، مشخص است این‌قدر راحت تحت‌تأثیر قرار گرفته که حرف‌های بیماری را که از قرار معلوم هذیان می‌گوید باور می‌کند و شما می‌خواهید رسماً به او اجازه دهید که سرخود کار کند؟

سگرمه‌هایش در هم رفت. با عصبانیت رو به من گفت:

- کلودیو، ما وقتمان را به خاطر تو تلف می‌کنیم. این زن زیر نظر تو کار می‌کند. تو از سابقه ارتباط میان بیمار و لورنا اطلاع داری. باید زودتر از این‌ها می‌فهمیدی بیمار روی او تأثیر می‌گذارد و به همین خاطر نمی‌تواند درست فکر کند. نمی‌فهمم، چرا گذاشتی گند این قضیه بالا بیاید...

مکث کرد، آن‌قدر عصبانی بود که موقع حرف زدن کلمات را گم می‌کرد. تا امروز برایم احترام قائل بود، اما الآن دیگر بعید می‌دانم، لابد نزد او بی‌عرضه‌ای بیش نبودم.

- همین که می‌گویی لورنا مشکل روانی ندارد، یعنی بیماری‌اش به تو هم سرایت کرده است.

باید از خودم دفاع می‌کردم.

در جواب گفتم، ما به پایان دوره تحقیق رسیدیم. همه آنچه را که لورنا از آغاز انجام داد با نهایت دقت دنبال کردم. او باهوش، عاقل، دوراندیش، شجاع، برخوردار از تعادل روانی خوب، در تحقیقات نظری شگفت‌انگیز و در عمل دارای شهود خوبی است. نشان داد اشتباهاتش را می‌پذیرد و از آنها درس می‌گیرد. در یک کلام، فرد شایسته‌ای به نظر آمد. مشخص شد در قیاس با خیلی از نامزدها، از استعداد ویژه و خاصی برخوردار است. نمی‌فهمم شخصیت باثبات او چطور بدون تغییری محسوس، ناگهان به هذیان افتاد.

- خوب، داستانش را باور می‌کنی؟

- نه می‌توانم بگویم بله و نه می‌توانم بگویم نه. تا وقتی خودم به «ناکجا» نروم و همه چیز را از نزدیک با چشم‌های خودم نبینم، نظرم را محفوظ نگه می‌دارم.

- چیزی نمی‌بینی، ناکجا وجود خارجی ندارد.

- آقای رئیس، جسارتاً این پیشداوری نیست؟

هم می‌خواست احترامم را حفظ کند و هم می‌خواست بگوید که عقلم را از دست داده‌ام. در نهایت راه‌حل را یافت:

آه بلندی کشید و گفت: فکر کنم عاشق لورنا شده‌ای و این موضوع روی قضاوتت تأثیر گذاشته است.

۲

من و روبرتو برای «قرار هم‌پیالگی» همیشگی به بار رفتیم. (اول به آن «قرار بعد جلسه» می‌گفتیم، ولی آن روز اصطلاح اخیر، اشاره به «پیاله» آبجویی که موقع صحبت درباره جلسه آخر کمیسیون با هم زدیم، جایش را گرفت).

- لونگا ناز طوری رفتار می‌کرد که انگار می‌خواست تو را از کمیسیون بیرون بیندازد، - روبرتو سر صحبت را باز کرد.

- حالش را می‌فهمم. در حقیقت دلم هم برایش می‌سوزد. مسأله ساده‌ای نیست. شاید لورنا واقعاً از توهم رنج می‌برد، و در این صورت...

- توهم؟ مگر موضوع فقط این نیست که او حرف‌های یک آدم متوهم را باور می‌کرد، به‌جای این‌که قبول کند که طرف متوهم است؟

- موضوع فقط این نیست. ولی چطور...؟ اوه، بله، تو نبودی...

- ظاهراً موقعی که رفتم به تلفن جواب بدهم، از آن توهمات حرف می‌زدی و من آنها را نشنیدم.

- بله، حالا یادم آمد. وقتی داشتم می‌گفتم لورنا برای تحقیق به «ناکجا» رفت، رفتی به تلفن جواب بدهی.

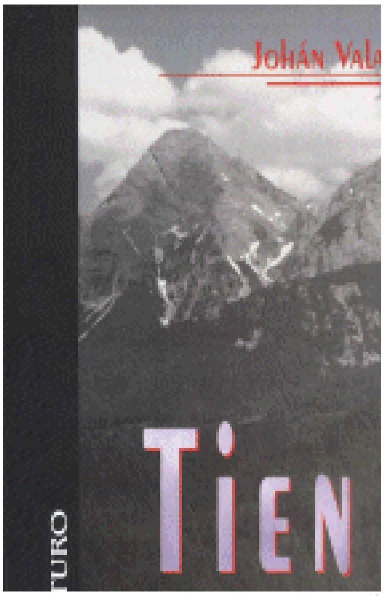
- و نتیجه تحقیق او چه بود؟

- چیزی شبیه بیمار را تجربه کرد. حداقل این را او گفت. خیلی ساده و بی‌تکلف. چرا حرفش را باور نکنیم؟

- ساده و بی‌تکلف سخن گفتن دال بر معنی و مفهوم خاصی نیست. به طور کلی، متوهم همین طور سخن می‌گوید، چون در واقعیت آنچه می‌بیند تردید ندارد. ولی در قیاس با توهماتی که در کارآموزی بیمارستان روانپزشکی با آنها سر و کار داشتیم، این‌ها کاملاً متفاوت و از هر لحاظ واقعی‌تر بروز می‌یابند و به‌ویژه تأثیر درمانی بسیار مثبتی بر شخصیت بیمار دارند. درحقیقت در درمان مؤثرند. تا به حال چیزی شبیه این را در بیمار اسکیزوفرن دیدی؟

- چه نتیجه‌ای می‌خواهی بگیری؟

- خوب، من آنها را دیده‌ام، هردو نفرشان، بیمار و لورنا را، و می‌توانم قسم بخورم... فراموش نکن بیمار اول پیش من آمد. من او را پیش لورنا فرستادم، چون برنامه کاری‌ام پر بود. گفتم که لورنا تحت نظر من است و با دقت پیشرفت تو را دنبال می‌کنم و اگر مرا محرم می‌دانی، می‌خواهم به این برنامه هم اعتماد داشته باشی. حتی گفتم مشکلی نیست اگر برای کمک به روند تحقیق، لورنا همه چیز را روی نوار ضبط کند؟ مخالفتی نداشت. مسأله پیچیده‌ای است، شاید از پیچیده‌ترین مسائلی که تا به حال با آن سر و کار داشته است. و وقتی... این موضوع پیش آمد، بیمار از افسردگی شدیدی رنج می‌برد. نمی‌دانم چطور در چنین وضعی حال و حوصله بیرون رفتن از خانه را پیدا کرد، ولی رفت و قدم در «ناکجا» گذاشت. و موقعی هم که برگشت...

- خوب، قبول، بیمار کاملاً از این رو به آن رو شد. حرف‌هایت مرا تحت تأثیر قرار داد. اما منتظر چیز هیجان‌انگیزتری بودم. ولی نه، گفتی برگشت، حالش هم کاملاً خوب شده بود و آرامشی عمیق در خود حس می‌کرد.

- درواقع بعد از آن تجربه، شاهد آرامش عجیبی در او بودم. می‌گفت: «درونم مثل دریایی بزرگ و آرام است». تا به حال دیدی یک نفر با افسردگی شدید یک‌روزه به آرامشی عمیق دست یابد و کمترین اثری از مشکلات روانی هم در او دیده نشود؟

- باورش سخت است و تعجب ندارد اگر لونگا ناز هم باور نکند. اجازه بده صادق باشم. من هم نمی‌توانم حرف‌های تو را باور کنم. مدرک محکم می‌خواهم.

- در خانه چیزی دارم، البته مدرک نیست، ولی شاید کمک کند نگاه مرا نسبت به موضوع درک کنی: نوار کاستی که حرف‌های بیمار روی آن ضبط شده... می‌توانی بیایی آن را گوش کنی؟

- بله، چرا که نه، بسیار عالی. این طوری من هم بهتر می‌توانم تصمیم بگیرم.

به ساعت مچی‌اش نگاه کرد. زیاد دیر نیست. می‌توانیم فوری برویم؟ از نظر اسرار شغلی و حرفه‌ای که مشکلی نیست؟

- لورنا آن‌قدر تحت تأثیر قرار گرفته بود که از او اجازه خواست تجربه‌اش را در مجله‌ای تخصصی به چاپ برساند. موافقت کرد، به این شرط که نامی از او برده نشود و هویتش پنهان بماند. حتی گفت: «این کشف طوری زندگی مرا عوض کرد که حتی برای پخش آن از رادیو هم مخالفتی نداشتم، چراکه ارمغان آن خیر و نیکی است».

۳

موقع گوش دادن به نوار با روبرتو، آن واژه‌ها دوباره ذهن مرا به خود مشغول کرد. بی‌شک شنیدن آن برای هر مخاطبی جالب و شنیدنی است. صداقت، عدم بزرگنمایی و بی‌پیرایگی کلام، شنونده را سخت تحت تأثیر قرار می‌داد. با این‌که گوینده فردی باسواد و اهل ادب بود. دقت در انتخاب واژه‌ها به اقناع بیشتر کمک می‌کرد. با خودم گفتم «این آدم بلد است چطور حرف بزند». آیا هنر او ما را گمراه می‌کرد؟ به هر حال صدای گرفته‌ای که مطالب زیر را به لورنا می‌گفت، توجه روبرتو را هم به خود معطوف کرد:

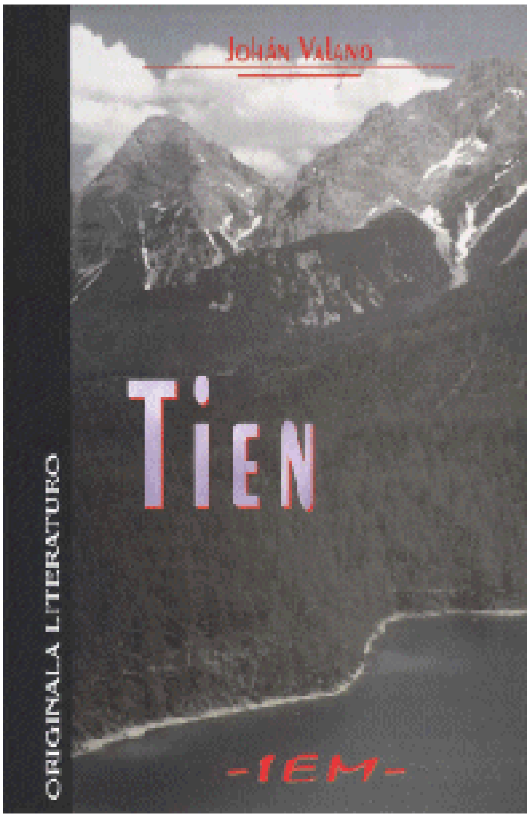
من از افسردگی در رنج بودم. یادت می‌آید جمعه پیش چه وضعی داشتم؟ خوب، شنبه اوضاع و احوالم از آن هم بدتر بود. به ته بدبختی رسیده بودم. زندگی برایم معنا نداشت. می‌دانی که چقدر برایم مزخرف شده بود. نمی‌توانم آن روحیه خراب، یأس و بیهودگی را توصیف کنم. دل و دماغ نداشتم. هیچ کاری نمی‌توانستم انجام بدهم. ژولیده بودم. نه کسی دوستم داشت و نه کسی از من متنفر بود. عقلم را از دست داده بودم و جرأت هیچ کاری نداشتم. می‌دانستم دیگر هیچ‌گاه انرژی گذشته‌ام را پیدا نمی‌کنم و زندگی‌ام روی شادی به خود نخواهد دید. در قعر وحشت مچاله بودم، بار زندگی آن‌قدر سنگین بود که دیگر توان بر دوش گرفتن‌اش را در خود نمی‌دیدم، آن‌قدر تلخ که انگیزه‌ای برای ادامه نمی‌یافتم، ولی جرأت خودکشی و رهایی از این زندگی نکبت را در خود نمی‌دیدم. به همین خاطر هم بیشتر از خودم بدم می‌آمد.

یکشنبه صبح وقتی از خواب بلند شدم، احساس کردم کمی حالم خوب بود. نه، بهتر است بگویم حالم مثل همیشه خیلی افتضاح نبود. ولی زندگی همچنان غیرقابل تحمل می‌نمود. تصمیم گرفتم به زندگی‌ام خاتمه دهم. اما فکر عجیبی به سرم زد؛ پیش از وداع با زندگی برای آخرین بار «دریاچه یاقوت کبود» را از نزدیک ببینم. یادت می‌آید؟ گفته بودم وقتی حالم خوب بود... تفریحی زیاد کوه‌پیمایی می‌رفتم؟ این «دریاچه یاقوت کبود» در کوهستان نزدیک به «کوه بز وحشی» است. درباره‌اش چیزی شنیده‌ای؟ رفتن به آنجا کار راحتی نیست، شاید تا به حال کسی پایش به آنجا باز نشده است. جز آدم‌های عجیب و غریبی مثل من که از تنهایی خود لذت می‌برند...

با زور خودم را از رختخواب کندم، لباس‌هایم را پوشیدم، کفش‌های پیاده‌روی‌ام را پایم کردم و راهی کوهستان شدم. رسیدم به جایی که جاده ماشین‌رو تمام شد. باید در معبری باریک، که به‌زحمت از لابه‌لای تخته‌سنگ‌ها قابل رؤیت است، سه ساعتی بالا می‌رفتم. با این‌که حال خوبی نداشتم، نمی‌دانم چطور بالا می‌رفتم. ولی نیرویی مرا به جلو می‌راند. دیدن «دریاچه یاقوت کبود» حکم آخرین سیگار یک محکوم به مرگ را داشت. به راهم ادامه دادم و رفتم و رفتم. هوا دلپذیر و مطبوع بود، و زیبایی دریاچه، وقتی سرانجام به آن رسیدم، آن‌قدر مرا تحت تأثیر قرار داد که همه چیز را از یاد بردم. برای تماشا روی تخته‌سنگی نشستم. خیلی ناراحت بودم. در میان این طبیعت وحشی، اگر بگویم دریاچه آدم را شاعر می‌کند پربیراه نگفته‌ام. خورشید چون نگینی زیبا در میان آسمان می‌درخشید. چند لکه ابر هم بر این زیبایی افزوده بود. تماشای مناظر خیال‌انگیز اطراف، غم و اندوهم را بیشتر کرد.

تشنه و گرسنه روی تخته‌سنگی که کیلومترها از نزدیک‌ترین خانه‌ها فاصله داشت، نشستم. خسته و کوفته بودم. حماقت کردم که مایحتاج ضروری را با خودم برنداشتم. می‌خواستم بمیرم، ولی نه از تشنگی و گرسنگی!

نزدیک من، از میان تخته‌سنگ‌ها رودی روان بود که شرشر دل‌انگیز آن بدبختی‌ام را بیشتر به رخم می‌کشید. نمی‌دانستم آب آن آشامیدنی است یا نه. خیلی تشنه بودم. از دل‌درد می‌ترسیدم. بیش از هر موقع دیگری از افسردگی در رنج بودم. تحمل تشنگی یا دل‌درد؟! مثل این‌که گریزی از مرگ نبود، اما جرأت روبه‌روشدن با آن را در خود نمی‌دیدم. وقتی دل و دماغ داشته باشی می‌توانی کاری انجام دهی، ولی دل و دماغ آدم دپرسی مثل من کجا بود. شاید باقیمانده انرژی‌ام هم مصروف پیاده‌روی شد.

مدت زیادی آنجا نشستم. بغض گلویم را می‌فشرد، ولی گریه‌ام نمی‌گرفت. زیبایی مناظر اطراف شوقی در من برنمی‌انگیخت.

در این احوال یکدفعه به یاد تمشک‌ها افتادم. یک بار وقتی اینجا می‌آمدم، از دشت کوچکی که تمشک‌های فوق‌العاده خوشمزه‌ای داشت، رد شدم. باید پایین‌تر می‌رفتم و فاصله تقریباً زیادی را برای رسیدن به آنجا طی می‌کردم. همه انرژی‌ام را جمع کردم، بلند شدم و به آن سمت راه افتادم.

آن‌قدر گیج بودم که حتی به این فکر نکردم این فصل سال اصلاً تمشک درمی‌آید یا نه. دیگر جسم و روحم خسته بود. مغزم درست فرمانِ نمی‌داد. قدم‌هایم ارادی نبود، می‌دانستم به تمشک‌ها نمی‌رسم و اصلاً از کجا معلوم سیرم کند و تشنگی‌ام را رفع. با این حال، غریزه ادامه بقا همچنان مرا به جلو پیش می‌راند. حالا دیگر تلوتلو می‌خوردم.

چند دقیقه بعد، به معبری رسیدم که طبیعت در طول آن ردیفی از تخته‌سنگ‌ها را شبیه دیوار کنار هم گذاشته بود. به یکی از آنها تکیه دادم، ولی... یکمرتبه با فشار دستم تخته‌سنگ عقب رفت. انگار که دربی مخفی بوده باشد. نمی‌دانم، شاید هم بود. ناگهان مقابل دیدگانم پرتگاهی ظاهر شد که در نهایت مرا در کام خود بلعید. در حال سقوط، میان آسمان و زمین، لرزی خوشایند و عجیب به من دست داد.

نمی‌دانم چقدر طول کشید تا زمین خوردم، اما ظاهراً پرتگاهِ عمیقی بود. آن‌قدر گیج بودم که فکر چیزی را نمی‌کردم، دو حال کاملاً متضاد داشتم. از یک سو با خود واگویه می‌کردم: «اکنون موقع وداع با زندگی است، خوب بالاخره عذاب تمام می‌شود». و از سوی دیگر در دل فریاد می‌زدم: «نمی‌خواهم بمیرم، می‌خواهم زنده بمانم!» به هر حال خود را برای مرگ آماده کردم. بدرود زندگی! اما در کمال ناباوری روی چیزی نرم، در حقیقت یک ضربه‌گیر، که نفهمیدم جنس‌اش چیست، افتادم. ظاهراً کفپوشی از کرک و پر با پوششی پوشال‌مانند بود. البته بوی آن فرق داشت. در حالی که چند دقیقه‌ای در تاریکی مطلق نقش زمین

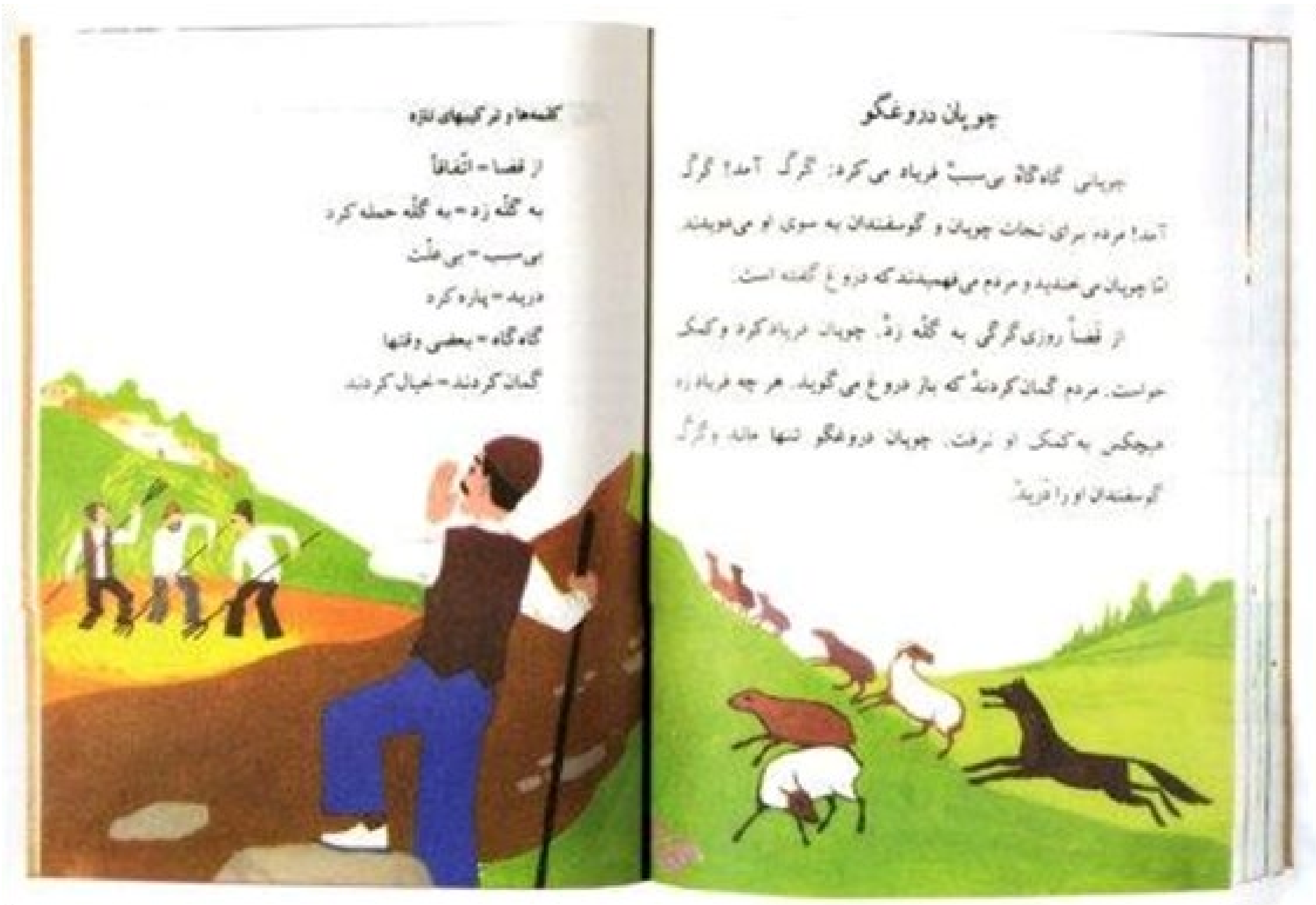
بودم، هنوز نمی‌دانستم مرده‌ام یا زنده. بلند شدم.
دست و پایم را حرکت دادم. آسیبی ندیده بودم. وقتی چشم‌هایم به تاریکی عادت کرد، از دور روزنه نوری دیدم. راهرویی طبیعی به آن سمت منتهی می‌گشت. با دست روی دست گذاشتن تنها از تشنگی هلاک می‌شدم. چاره‌ای جز دنبال کردن راه پیش رو نبود.
پس از حدود ربع ساعت پیاده‌روی، سقف پایین و پایین‌تر آمد، به طوری که درنهایت مجبور به سینه‌خیز شدم. اما طولی نکشید که مجدداً دچار همان لرز شدم. انگار از میان پوشش و محافظی نامریی و در عین حال محسوس سرخوردم. نمی‌دانم چطور توصیفش کنم. چیزی شبیه یک گردباد.
مارماهی‌وار پیش می‌رفتم تا بالاخره به غاری رسیدم که خورشید دانه‌های نور خود را سخاوتمندانه به آن می‌پاشید. جلوی غار آمدم. باورنکردنی بود! مقابل خود دشتی بزرگی دیدم که آن سرش ناپیدا بود. خشکم زد، از تعجب شاخ درآوردم. آنچه می‌دیدم به هیچ وجه با واقعیت جغرافیای این منطقه جور درنمی‌آمد: «امکان ندارد» - «ولی دارم می‌بینم» - « چطور ممکن است؟! این منطقه را مثل کف دستم می‌شناسم. هر چند وقت یک‌بار برای گردش یا کوه‌پیمایی به اینجا می‌آمدم! این دشت اینجا چه کار می‌کند» - «شاید موقع زمین خوردن سرم شکسته و ضعف و بی‌حالی باعث خواب و خیال شده» - «اما جاییم درد نمی‌کند که» - «چه زیبایی خیال‌انگیزی» - «پیش از این بارها نقشه این منطقه را دیده بودم: می‌دانم این دشت روی نقشه نبود. تازه این ارتفاع و این سرسبزی؟!» نه، محال است.
به هر حال حقیقت این بود که دشت وسیعی در مقابل دیدگانم خودنمایی می‌کرد؛ دشتی که زیبایی‌اش هر بیننده‌ای را به تحسین وامی‌داشت. دهکده‌ها، مزارع، باغ‌ها، علفزارها، شهرک، دریاچه‌ها، جنگل‌ها، رودخانه... کلمات نمی‌توانند آن زیبایی خیال‌انگیز را به تصویر بکشند. طولی نکشید که نکته‌ای نظرم را به خود جلب کرد: اینجا از مظاهر زندگی مدرن خبری نیست: نه ماشین، نه جاده، نه سیم‌های انتقال برق.
مدتی طول کشید تا به خودم آمدم. دنبال آب می‌گشتم. کنار غار راه‌باریکه‌ای به پایین منتهی می‌گشت. آن را دنبال کردم. حال عجیبی داشتم. چطور بگویم، دیگر افسردگی همه روح و روانم را در اختیار خود نداشت. با هر قدم در آن راه‌باریکه، رایحه خوش گل‌ها، درختان و علفزار مشامم را نوازش می‌داد و خوشبختی کم‌رنگی را در من زنده می‌کرد که باز با اندوه همراه بود. حس می‌کردم روحم اسیر هیولایی نامریی است و در قعر چاهی تاریک محبوسم، ولی دیدن منظره شاد و زیبای پرواز پرندگان و پروانه‌هایی که از کنارم به سوی آسمان پر می‌گشودند مرا از خود بی‌خود کرد؛ مثل بچه‌ای که حواسش پرت و گریه‌اش قطع شود.
پایین‌تر یک زمین کوچک و هموازی بود که نیمکتی در آن به چشم می‌خورد. روی همان نیمکت نشستم تا ببینم کجا می‌توانم رفع تشنگی و گرسنگی کنم. مسحور آن منظره تماشایی و غرق در افکارم بودم که یکمرتبه سنگینی نگاهی را روی خودم احساس کردم. سر برگرداندم، دخترکی را دیدم که به سمت من می‌آمد. می‌خورد پنج سالش باشد. به دو سه متری من که رسید، ایستاد. او به من نگاه می‌کرد و من به او. رازی درون چشم‌هایش پنهان بود. نگاه نافذ و عمیقی داشت که به سن و سالش نمی‌خورد. نگاهی که هم می‌خواست با تو هم‌دردی کند و هم احساس روبه‌رویی با یک غریبه را داشت.
- از دنیای رنج می‌آیی!؟
پرسش نبود، انگار با خود فکر می‌کرد: «چطور چنین چیزی ممکن است»! من از دیدن این دنیای عجیب در شگفت بودم و او هم از ملاقات من. ممکن نیست، اما عین حقیقت است.
وقتی ادامه داد: «اینجا کسی به دیگری آزار نمی‌رساند» اشک‌هایم بی‌اختیار جاری گشت. بدون آن‌که بماند و اشک‌هایم را ببیند، لبخندی زد، برگشت و با جست‌وخیز و رقص از من دور شد و پیش زوجی که ظاهراً والدین‌اش بودند رفت. با آنها حرف می‌زد و مرا نشانشان می‌داد. سپس آن دو به سمت من آمدند...
وقتی ادامه داد: «اینجا کسی آزاری برای دیگری ندارد» اشک‌هایم بی‌اختیار جاری گشت. بدون آن‌که بماند و اشک ریختن مرا تماشا کند، لبخندی زد، برگشت و با جست‌وخیز و رقص از من دور شد و پیش زوجی که ظاهراً والدین‌اش بودند رفت. با آنها حرف می‌زد و مرا نشانشان می‌داد. سپس آن دو نفر به سمت من آمدند...

Mensogema Ŝafisto

Loĝis ŝafisto en malgranda vilaĝo . Li ĉiutage paŝtis siajn ŝafojn sur herbejo ĉirkaŭ vilaĝo . Iutage la ŝafisto ekkriis " Helpu min! Helpu min! Atakis lupoj! Atakis lupoj!"
La vilaĝanoj, kiuj laboris sur siaj farmoj rapide ekkuris al la herbejo por savi kaj la ŝafiston kaj la ŝafojn. Sed kiam ili atingis la herbejon trovis la ŝafiston tute trankvila kaj sana. La ŝafisto ekridegis, ridegadis laŭte kaj diris ilin: " Ne timu! Ne timu! Mi ŝercis vin!"
La ŝafisto kelkfoje ripetis sian ŝercon kaj mensoge kriis "Atakis lupoj! Helpu min!". Oni tuj atingis sin al mensogema ŝafisto por forigi lupon kaj savi ŝafiston. Tamen la ŝafisto ekridegis, mokis ilin kaj diris: "Mi mensogis ŝerccele".
Pasis tagoj kaj noktoj unuoj post la aliaj. Iutage vere atakis lupoj al ŝafaro. La ŝafisto kriis laŭte kaj eĉ laŭtege: "Helpu min! Helpu min! Atakis lupoj! Helpu!" Sed vane. Neniu ĉifoje turnis sin al la herbejo por helpi mensogemulon. Ŝajnis ilin ke la ŝafisto denove mensogas kaj ŝercas.
La lupo ŝiris la ŝafojn de la mensogema ŝafisto.

El Persa lingvo enesperantigis :
Ali Asghar Kousari - Kangavar

کلمه‌ها و ترکیب‌های تازه
از قضا = اتفاقاً
به گله زد = به گله حمله کرد
بی‌سبب = بی‌علت
درید = پاره کرد
گاه‌گاه = بعضی وقت‌ها
گمان کردند = خیال کردند

چوپان دروغگو
چوپانی گاه‌گاه بی‌سبب فریاد می‌کرد: گرگ آمد! گرگ
آمد! مردم برای نجات چوپان و گوسفندان به سوی او می‌دویدند
اما چوپان می‌خندید و مردم می‌فهمیدند که دروغ گفته است.
از قضا روزی گرگی به گله زد. چوپان فریاد کرد و کمک
خواست. مردم گمان کردند که باز دروغ می‌گوید. هر چه فریاد زد
هیچ‌کس به کمک او نرفت. چوپان دروغگو تنها ماند و گرگ
گوسفندان او را درید.

امکانات نوین آموزشی؟

(بخش سوم و پایانی)

ترجمه مقاله‌ای از مجله اسپرانتو شماره ۱۳۰۶ (ماه اکتبر ۲۰۱۶)

سه شخص – سه ایده: سوگاتا میترا و شکاف داخل دیوار

در دو قسمت پیشین از مجموعه سه‌قسمتی با دو ایده‌ی کاملا متفاوت درباره آموزش و محقق‌سازی آن ایده‌ها آشنا شدید. آکادمی‌خان – پایه گذاری شده توسط سلمان خان – به بیش از بیست میلیون دانش آموز به صورت کاربردی و کاملا رایگان آموزش می‌دهد. در تجربه‌ی آموزش "یک رایانه برای هر کودک" – که توسط نیکلاس نگروپنته محقق شد – به بیش از یک میلیون کودک بسیار فقیر، که امکان رفتن به مدرسه را نداشتند، لپ‌تاپ‌هایی می‌دادند، و بچه‌ها با کمک آن ابزار بدون نیاز به معلم و به صورت خودآموز یاد می‌گرفتند. سوگاتا میترا – که نقش اصلی قسمت پایانی می‌باشد – مانند نگروپنته از توانایی خودآموزی بچه‌ها استفاده کرد.

آیا بچه‌های افراد پولدار از بچه‌های افراد فقیر با استعدادتر هستند؟

میترا در دهلی‌نو برنامه‌نویسی آموزش می‌داد. برخی والدین پولدار فکر می‌کردند که پسر بااستعدادی دارند، و دیگران معتقد بودند که دختر بسیار باهوشی دارند. میترا درباره این پدیده اندیشید. چطور افراد پولدار بچه‌های بااستعداد و باهوش دارند؟ افراد فقیر چه کاری را اشتباه انجام می‌دهند؟ در سال ۱۹۹۹ ایده‌ی عجیبی به ذهن میترا رسید. دفتر او دقیقاً کنار یکی از محله‌های فقیرنشین بود. او شکافی داخل دیوار ایجاد کرد، و کامپیوتری برای اینکه ببیند چه اتفاقی می‌افتد اگر که به بچه‌هایی که به طور عادی نمی‌توانستند کامپیوتر داشته باشند، و زبان انگلیسی بلد نیستند، و هیچ چیز درباره اینترنت نمی‌دانند، کامپیوتر داده شود. بچه‌های کنجکاوی که در آنجا مشغول بازی بودند از او پرسیدند: "این چیه؟" میترا پاسخ داد: "نمی‌دانم." "چرا این را اینجا گذاشته‌ای؟" "همین طوری." "آیا ما می توانیم به آن دست بزنیم؟" "اگر می‌خواهید." آخرین پاسخ میترا بود، و رفت. پس از گذشت تقریبا ۸ ساعت میترا با شگفت‌زدگی مشاهده کرد که بچه‌ها استفاده از اینترنت را یاد گرفته اند و در حال آموزش آن به یکدیگر هستند. او فکر کرد: "چطور این امکان‌پذیر است؟" همکاران او راه حل ساده‌ای را گفتند: "بدون شک یکی از دانش‌آموزانت به آنها طریقه استفاده از ماوس را آموزش داده است." میترا این آزمایش را در یک روستا ۵۰۰ کیلومتر دورتر، جایی که حضور کسی که طریقه استفاده از کامپیوتر را بلد باشد محتمل نبود، انجام داد. او کامپیوتر را تعبیه کرد و رفت. پس از چند ماه، وقتی که او بازگشت، بچه‌ها را یافت که مشغول بازی‌های کامپیوتری بودند. وقتی که آنها او را دیدند، فورا به او گفتند: "ما یک پردازنده قوی‌تر و ماوس بهتر نیاز داریم." "چطور این همه چیز را می‌دانی؟" بچه‌ها ایراد گرفتند که: "تو به ما دستگاهی دادی که تنها زبان انگلیسی را متوجه می‌شود. ما باید اول زبان انگلیسی را برای استفاده از آن به خود می‌آموختیم.

Edukado

Ĉu novaj ebloj en la edukado?

Tri personoj – tri ideoj: Sugata Mitra kaj la Truo en la Muro

Ottmár Járeb

En la antaŭaj du partoj de la triopa serio vi povis ekkoni du tute diferencajn ideojn pri la edukado kaj la realiĝon de tiuj ĉi diferencaj ideoj. Khan-Akademio – fondita de Salman Khan – instruas pli ol 20 000 000 da lernantoj interrete tre efike kaj tute senpage. En la instrua eksperimento „Komputilon Por Ĉiu Infano" – realigita de Nicolas Negroponte – oni donacis klapkomputilojn al pli ol 1 000 000 da ege malriĉaj infanoj, kiuj ne havis eblon viziti lernejon, kaj la infanoj lernis pere de tiu ĉi helpilo memstare sen instruistoj. Sugata Mitra – kiu estas la ĉefrolanto de la lasta parto – uzis simile al Negroponte la kapablon de la infanoj lerni memstare.

Ĉu infanoj de riĉuloj estas pli talentaj ol infanoj de malriĉuloj?

Mitra instruis programadon en Nov-Delhio. Kelkaj riĉaj parencoj opiniis, ke ili havas talentan filon, aliaj opiniis ke ili havas ege inteligentan filinon. Mitra cerbumis pri la fenomeno. Kiumaniere akiras riĉaj homoj talentajn kaj inteligentajn infanojn? Kion faras la malriĉaj homoj malbone? En la jaro 1999 al Mitra venis stranga ideo. Lia oficejo estis rekte apud unu el la slumoj. Li faris truon en la muro, kaj instalis en ĝi komputilon por vidi kio okazas, se li donas komputilon al infanoj, kiuj normale neniam povus havi komputilon, kiuj ne konas la anglan lingvon, kiuj scias nenion pri la interreto. La scivolemaj infanoj ludantaj tie demandis lin: „Kio estas tio?" „Mi ne scias." – respondis Mitra. „Kial vi metis ĝin ĉi tien?" „Nur tiel." „Ĉu ni povas tuŝi ĝin?" „Se vi volas." Estis la lasta respondo de Mitra, kaj li foriris. Post ĉirkaŭ 8 horoj Mitra mirante vidis la infanojn retumi kaj instrui la retumadon unu al la alia. „Kiel tio eblas?" – li pensadis. Liaj kolegoj diris simplan solvon: „Certe iu el viaj lernantoj montris al la infanoj kiel uzi la muson." Mitra ripetis la eksperimenton en iu 500 kilometrojn fora vilaĝo, kie la ĉeesto de iu persono kapabla uzi komputilon estis neverŝajna. Li instalis la komputilon kaj foriris. Post kelkaj monatoj, kiam li reiris, li trovis la infanojn ludantaj komputilajn ludojn. Kiam ili ekvidis lin, ili tuj diris al li: „Ni bezonas pli rapidan procezilon kaj pli bonan muson." „Kiel vi scias ĉion ĉi?" „Vi donis al ni maŝinon, kiu komprenas nur la anglan. Ni devis unue meminstrui la anglan por uzi ĝin." – riproĉis la infanoj.

Kion eblas lerni meminsture?

Post tiuj ĉi unuaj spertoj Mitra – kiel sciencisto kaj esploristo de edukado – faris multajn diversajn sciencajn eksperimentojn en diversaj landoj por ekscii kion 6-15-jaraj infanoj povas lerni pere de komputiloj, se ili ricevas nenian helpon. Li konstatis, ke ili povis akiri bonajn komputiluzantajn konojn, bazan anglan lingvoscion kaj eklernis la uzadon de la interreto. Unu el liaj spertoj kaj surprizaj asertoj estas, ke grupo de infanoj – eĉ en foraj, neevoluintaj partoj de Barato, Kamboĝo aŭ Butano – kapablas en naŭ monatoj atingi la nivelon de kontoristo en evoluintaj landoj. Sed tio ne sufiĉis al Mitra. Li estis scivolema, kiajn aliajn kapablojn eblas akiri per tiu ĉi metodo. Li esploris ankaŭ la lernadon de la prononco. En la suda parto de Barato la angla prononco de la homoj estas tre malbona, kio malhelpas ilin trovi bone pagitan laboron. Per parolrekona komputilo ricevita de Mitra la infanoj ege plibonigis sian prononcon. Unu el ili laboras nun en internacia klientoservo en Hajderabado kaj komunikas per perfekta angla prononco kun klientoj en Usono kaj Britio. La plej absurda demando de Mitra estis: „Ĉu tamil-lingvaj infanoj

La eksperimento 'Truo en la muro'

204

1306 (10) OKTOBRO 2016 esperanto

چطور ممکن است به صورت خودآموز بیاموزیم؟

پس از آن تجربه‌های اولیه میترا – به عنوان دانشمند و محقق آموزش – بسیاری آزمایش‌های علمی مختلف را برای اینکه بفهمد بچه‌های بین ۶-۱۵ سال چه چیزی را می‌توانند توسط کامپیوترها بیاموزند، اگر کمکی به آنها نشود، انجام داد. او از این اطمینان حاصل کرد که، آنها می‌توانستند دانش کامپیوتری خوب، دانش زبان انگلیسی پایه و استفاده از اینترنت را بیاموزند. یکی از آزمایشات او و اثبات‌های حیرت‌انگیزش این بود که گروهی از بچه‌ها – حتی در قسمت های دور و توسعه نیافته هند، کمبوج یا بوتان – می‌توانند در نه ماه به سطح دفتردار در کشورهای توسعه‌یافته برسند. اما این برای میترا کافی نبود. او کنجکاو بود که چه توانایی‌های دیگری را می‌توان با این روش به دست آورد. او همچنین یادگیری تلفظ را آزمایش کرد. در جنوب هند تلفظ انگلیسی مردم بسیار بد است، و این یافتن شغل با درآمد خوب را برای آنها دشوار می‌کند. با کامپیوتر تشخیص گفتاری که از میترا گرفته بودند، بچه‌ها توانستند تلفظ خود را بهبود ببخشند. یکی از آنها در حال حاضر در روابط عمومی بین‌المللی حیدرآباد کار می‌کند و با انگلیسی روان با مشتری‌ها از آمریکا و انگلیس مکالمه می‌کند. مضحک‌ترین سوال میترا این بود: "آیا بچه‌هایی که به زبان تامیل در روستایی در جنوب هند سخن می‌گویند می‌توانند از طریق متون انگلیسی بیوتکنولوژی تکثیر DNA را توسط این کامپیوترها بیاموزند؟ او در روستای کالیکوپام کامپیوتر همیشگی "شکاف داخل دیوار" را همراه با متون مختلف و دشوار درباره DNA نصب کرد. بچه‌ها کنجکاو شدند: "این چیست؟" میترا پاسخ داد: "چیزی بسیار حقیقی و مهم." "اما چطور می‌توانیم این متن دشوار انگلیسی را بفهمیم؟" میترا از روش اثبات شده و سرشار از موفقیت آموزشی خود استفاده کرد: "من هیچ ایده‌ای ندارم. و بعلاوه الان باید بروم." پس از دو ماه او به کالیکوپام بازگشت. بچه‌ها شکایت کردند که: "ما هیچ چیز نمی‌فهمیم." میترا شگفت زده نشد اما می‌خواست دلیلش را بداند. "در این دو ماه چه کار کردید؟" "ما تسلیم نشدیم و هر روز به صفحه نمایش نگاه کردیم." "اگر که هیچ چیز نمی فهمیدید، پس چرا به آن نگاه کردید؟" یک بچه با قسمتی تامیل و قسمتی انگلیسی پاسخ داد: "به غیر از اینکه تکثیر اشتباه مولکول DNA باعث مریضی می‌شود، چیز دیگری نمی‌دانیم." میترا آنها را آزمایش کرد. نتیجه ۳۰ درصد بود. طی دو ماه، در گرمای شدید استوایی، در یک زبان کاملا جدید درباره یک علم کاملا جدید. باورنکردنی است! اما همچنان ۲۰ درصد تا موفقیت کامل نیاز بود. به بچه ها دو ماه دیگر و یک "معلم" داده شد. در روستا آقا یا خانم معلم حقیقی وجود نداشت، پس میترا از یک دوست ۲۲ ساله‌ی بچه‌ها، که کتابدار بود درخواست کرد تا به آنها کمک کند. میترا در چند دقیقه به او "آموزش" داد که: "از روش مادربزرگ استفاده کن. پشت آنها بایست و آنها را تشویق کن، همیشه بگو که آنها باهوش هستند و بپرس که آن کار را چگونه انجام دادند، چه چیزی در صفحه بعدی است و ... . همانطور که مادربزرگ‌ها عادت دارند." پس از دو ماه بچه‌ها آزمون را با نتیجه ۵۰ درصد به اتمام رساندند! بچه‌ها نتیجه را از مدرسه مرجع میترا در دهلی-نو دریافت کردند، نتیجه یک مدرسه خصوصی ثروتمند با یک معلم دارای صلاحیت بود.

تهدید یا لذت؟

بسیاری از روش‌های تدریس مورد استفاده در حال حاضر احساس بدی به بچه‌ها می‌دهند. طبق گفته میترا تهدید و اضطراب یادگیری را دشوار می‌کند. او بر این عقیده است که، یادگیری فرآیندی خودسازمان‌یافته است، که می‌تواند لذت‌بخش باشد. ما اجبار نمی‌کنیم، بلکه اجازه می‌دهیم تا یادگیری اتفاق بیافتد. معلم تنها فرآیند را با سوال‌های مهم آغاز می‌کند، برای مثال: "چه زمانی دنیا آغاز شد؟ چگونه به پایان خواهد رسید؟" یا "چه اتفاقی برای هوای استشمام شده می‌افتد؟" یا "آیا درختان می‌توانند فکر کنند؟"، و به دانش آموزان اجازه دهیم تا جواب‌ها را بیابند. میترا در این باره مطمئن است، زیرا چندین بار در آزمایش‌هایش در سراسر دنیا این را تجربه کرده است.

"یادگیری خودسازمان‌یافته" و "مدرسه‌ای در ابر"

میترا محیط‌های آموزشی خودسازمان‌یافته‌ای (SOLE) را تاسیس کرده، که دارای "پهنای باند اینترنت قوی، همکاری و تحسین" می‌باشد، و پیشنهاد ساختن مدرسه‌ای در ابر را داد. درباره تحقق اهدافش و سرنوشت ۱ میلیون دلاری که او از تد (TED Prize ۲۰۱۳) دریافت کرد، می‌توانید از لینک های زیر درباره بسیاری از جزئیات در کنفرانس‌هایش باخبر شوید.

en ĉi vilaĝo de Sud-Barato povas lerni el anglaj tekstoj la bioteknologion de DNA-reproduktado pere de stratranda komputilo?" Li instalis en la vilaĝo Kallikuppam la „kutiman" „truo en la muro"-komputilon kun diversaj, malfacile kompreneblaj anglaj tekstoj pri DNA. La infanoj scivolemis: „Kio estas tio?" „Io tre aktuala kaj grava." – respondis Mitra. „Sed kiel ni povas kompreni tiel malfacilan anglan tekston?" Mitra uzis ilan jam elprovitan kaj sukcesplenan instrumetodon: „Mi havas tute nenian ideon. Cetere mi devas nun foriri." Post du monatoj li reiris al Kallikuppam. „Ni komprenas nenion." – plendis la infanoj. Mitra ne surpriziĝis, sed volis scii la detalojn. „Kion vi faris dum la pasintaj du monatoj?" „Ni ne rezignis. Ni ĉiutage rigardis la ekranon." „Kial vi rigardis ĝin, se vi komprenis nenion?" Iu knabino respondis parte tamile, parte angle: „Krom la fakto, ke la nekorekta reproduktado de la DNA-molekulo kaŭzas malsanon, ni komprenas nenion." Mitra testis ilin. La rezulto estis 30 procentoj. En du monatoj, en la tropika varmego, en nekonata lingvo pri tute nova scienco. Nekredeble! Sed ankoraŭ mankis 20 procentoj por la oficiala sukceso. La infanoj ricevis du pluajn monatojn kaj unu „instruistinon". En la vilaĝo ne estis vera instruisto aŭ instruistino, tiel Mitra petis la 22-jaran amikinon de la infanoj, kiu estis bibliotekisto helpi ilin. Li „edukis" la amikinon dum kelkaj minutoj: „Uzu la avinan metodon. Staru malantaŭ ili kaj admiru ilin, ĉiam diru, ke ili estas lertaj, demandu, kiel ili faris tion, kio estas sur la sekva paĝo kaj tiel plu. Kiel la avinoj kutimas." Post du monatoj la infanoj finis la teston kun 50 procenta rezulto! La infanoj atingis la rezulton de la referenca lernejo de Mitra en Nov-Delhio, la rezulton de la riĉa privata lernejo kun kvalifikita instruisto.

Ĉu minaco aŭ plezuro?

Multaj nuntempe uzataj instrumetodoj kaŭzas malagrablajn sentojn en la infanoj. Laŭ Mitra minaco kaj ankaŭ malhelpas la lernadon. Li opinias, ke la lernado estas memorganiza procezo, kiu povas esti plezuro. Ni ne devigu la lernadon, ni lasu ĝin okazi. La instruisto nur startigu la procezon per gravaj demandoj, ekzemple: „Kiam komenciĝis la mondo? Kiel ĝi finiĝos?" aŭ „Kio okazos al la enspirita aero?" aŭ „Ĉu la arboj povas pensi?", kaj lasu la lernantojn trovi la respondojn. La infanoj trovos la scion mem. Mitra certas pri tio, ĉar li multfoje spertis tion en la tuta mondo dum siaj eksperimentoj.

Alia 'Truo en la muro' en Barato

'Truo en la muro' en Ugando

Memorganizita lernmedio" kaj „Lernejo en la nubo"

Mitra iniciatis memorganizitajn lernmediojn (SOLE - Self Organized Learning Environments), kiuj konsistas el „larĝbenda retaliro, kunlaboro kaj kuraĝigo", kaj proponis konstrui lernejon en la nubo. Pri la realiĝo de liaj planoj kaj pri la sorto de la 1 miliono da dolaroj ricevitaj de TED (TED Prize 2013) vi povas eksci multajn interesajn detalojn el liaj prelegoj per la sube troveblaj ligiloj.

Pluaj informoj pri Sugata Mitra:

- Li estas profesoro de instrutekniko (School of Education, Communication and Language Sciences ĉe Newcastle University, Britio) *http://www.ncl.ac.uk/ecls/staff/profile/sugata.mitra*
- TED 2013: Build a School in the Cloud (kun Esperanta subtitolo) *https://www.youtube.com/watch?v=y3jYVe1RGaU*
- Li ricevis „TED Prize 2013" – 1 miliono da dolaroj por konstrui sep lernejojn
- TED 2015: What happened after TED Prize 2013 *https://www.youtube.com/watch?v=nLtUl2CP8ak*
- Hole-in-the-Wall Education Project *http://www.hole-in-the-wall.com/*
- Slumdog Millionaire Inspiration
- CNN *https://www.youtube.com/watch?v=RzPCYCIM8DU*

esperanto 1306 (10) OKTOBRO 2016 205

اطلاعات بیشتر درباره سوگاتا میترا:

*** او پرفسور روش تدریس است (مدرسه تحصیل، علوم مکالمه و زبان در دانشگاه نیو کاسل، بریتانیا)**
http://www.ncl.ac.uk/ecls/staff/profile/sugata.mitra

*** TED ۲۰۱۳: ساخت یک مدرسه در ابرها (با زیرنویس اسپرانتو)**
https://www.youtube.com/watch?v=y3jYVe1RGaU

*** او جایزه "TED Prize ۲۰۱۳" که برابر با یک میلیون دلار برای ساخت هفت مدرسه است را دریافت نمود.**

*** TED ۲۰۱۵: پس از جایزه TED ۲۰۱۳ چه اتفاقی افتاد**
https://www.youtube.com/watch?v=nLtUl2CP8ak

*** پروژه تحصیلی شکاف داخل دیوار**
http://www.hole-in-the-wall.com/

*** الهام میلیونر Slumdog**
CNN: https://www.youtube.com/watch?v=RzPCYCIM۸DU

نویسنده: اُتمار جارب
مترجم: علی مرادی (*adeadmarshal@gmail.com*)

Ekomuzeo de Saravan

Eko-Muzeo en Gilan Provinco Prezentas Historion, Kulturon kaj Viv-stilon de la regiono.

